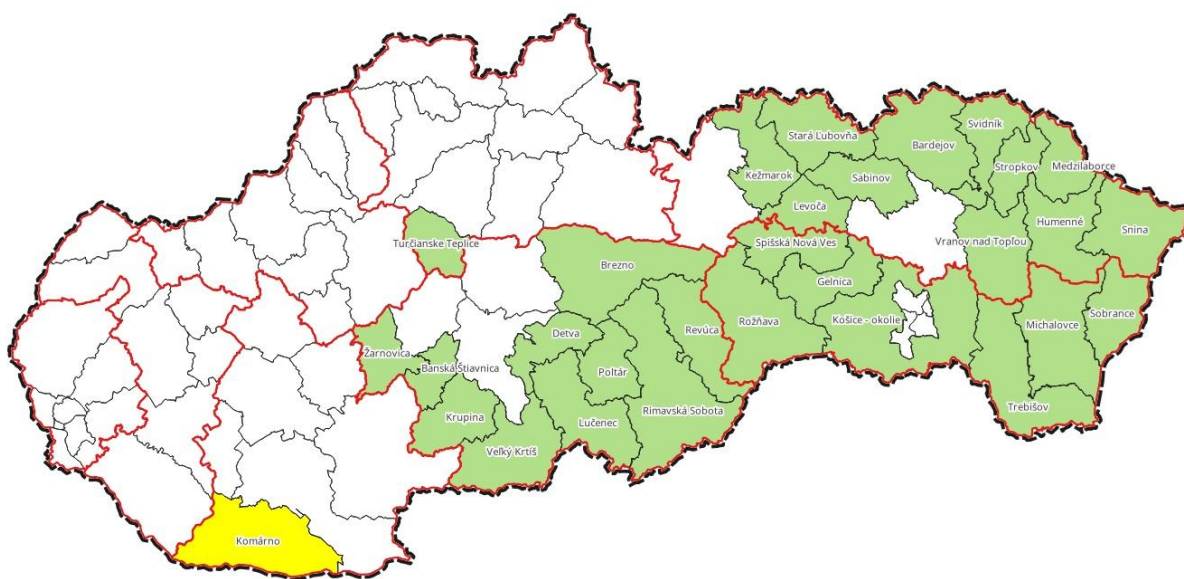

Plán rozvoja prioritného okresu

Komárno

platný a účinný na obdobie

od roku 2026 do roku 2028

Prerokovaný riadiacim výborom prioritného okresu dňa: 02. 09. 2026

Schválený Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky dňa: 08. 09. 2026

Obsah

Úvod	3
1. Analýza hospodárskeho, sociálneho a demografického stavu okresu	4
1.1. Analýza sociálno-ekonomickej oblasti	5
1.2. Analýza demografického stavu	10
1.3. Analýza prístupu k verejnej infraštruktúre a základným službám	15
1.4. Zhrnutie kľúčových problémov a rozvojových potrieb	22
2. Impulzy k vypracovaniu plánu rozvoja	26
3. Návrh aktivít a úloh na zabezpečenie realizácie a plnenia plánu rozvoja	27
3.1. Súlad so strategickými dokumentmi	27
3.2. Zdôvodnenie výberu aktivít plánu rozvoja	27
3.3. Aktivity plánu rozvoja	28
4. Merateľné ukazovatele plánu rozvoja	31
5. Očakávané výsledky, monitorovanie a hodnotenie dosiahnutého pokroku	32
5.1. Časový harmonogram realizácie plánu rozvoja	32
5.2. Možnosti financovania plánu rozvoja	32
5.3. Gestori a spôsob monitorovania	32
5.4. Časový harmonogram odovzdávania monitorovacích správ	32
6. Prílohy	32

Úvod

Plán rozvoja prioritného okresu Komárno (ďalej len „*plán rozvoja*“) je strednodobý strategický dokument vypracovaný v súlade s ustanovením § 2 písm. d) v spojení s § 4 a nasl. zákona č. 271/2025 Z. z. o podpore prioritných okresov (ďalej len „*zákon o prioritných okresoch*“) a na základe metodického usmernenia vydaného Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky (ďalej len „*MIRRI SR*“).

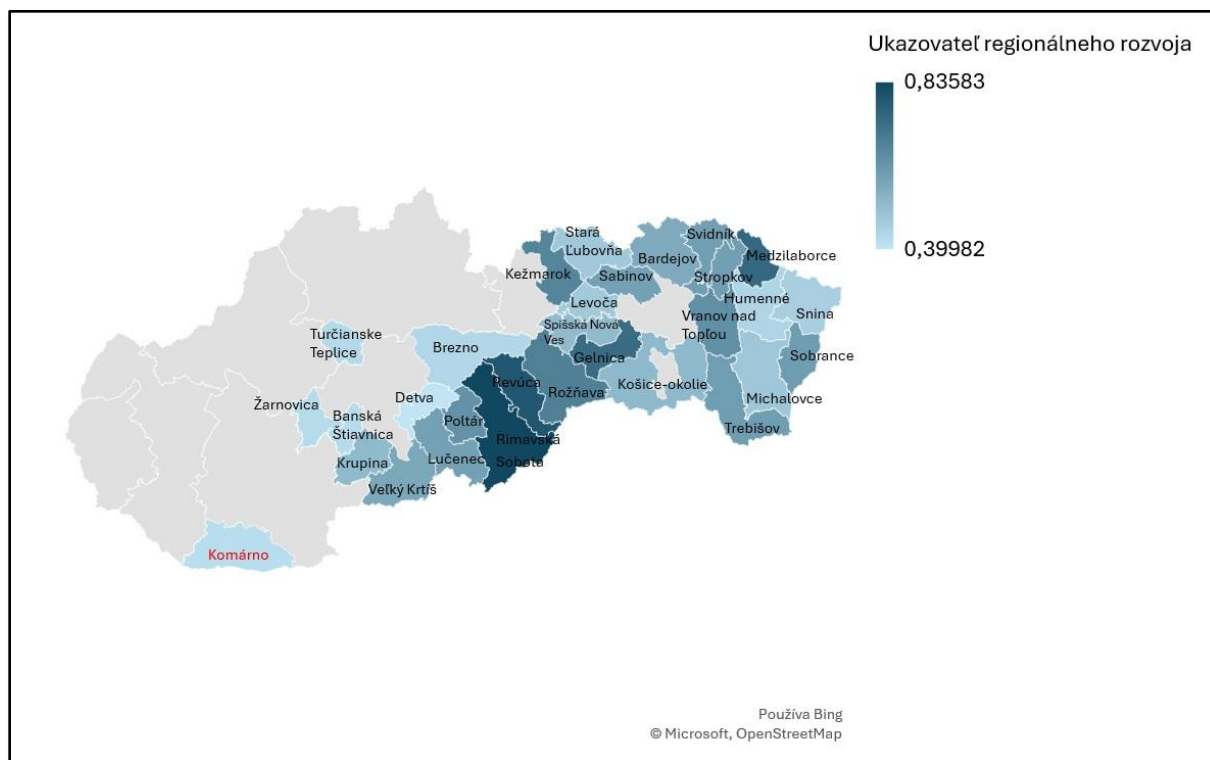
Hlavným cieľom plánu rozvoja je prostredníctvom komplexných štrukturálnych opatrení a aktivít zameraných na hospodársky, sociálny, environmentálny rozvoj prioritného okresu, systémovú tvorbu rozvoja regiónu, rozvoj konkurencieschopnej hospodárskej činnosti a súvisiacej zamestnanosti, na zlepšovanie sociálno-ekonomického, environmentálneho a demografického vývoja, motivujúceho prostredia pre zotrvanie v okrese alebo návrat do neho, prístup k verejnej infraštruktúre a základným službám prioritného okresu, zlepšovať hodnoty ukazovateľa regionálneho rozvoja¹ (ďalej len „*URR*“), zvyšovať kvalitu života obyvateľov a znižovať regionálne disparity v rámci prioritného okresu ako aj medzi okresmi navzájom.

Plán rozvoja vychádza z analýzy potrieb a potenciálu prioritného okresu a je výsledkom participatívneho procesu zástupcov prioritného okresu a MIRRI SR, založenom na objektívnych analytických ukazovateľoch, potrebách regionálnych subjektov a dopyte obyvateľov či návštevníkov prioritného okresu.

¹ Podľa § 2 písm. c) zákona o prioritných okresoch sa ukazovateľom regionálneho rozvoja rozumie kompozitný ukazovateľ, ktorým sa hodnotí miera regionálneho rozvoja okresu na základe čiastkových ukazovateľov a špecifických ukazovateľov okresu v sociálno-ekonomickej oblasti, demografickom stave a v prístupe k verejnej infraštruktúre a základným službám.

1. Analýza hospodárskeho, sociálneho a demografického stavu okresu

Mapa prioritných okresov podľa URR

Zdroj: údaje spracované MIRRI SR

Mapa znázorňuje všetkých 30 okresov, ktoré sú podľa zákona o prioritných okresoch a vyhlášky MIRRI SR č. 274/2025 Z. z. o počte prioritných okresov, o výpočte ukazovateľa regionálneho rozvoja a zverejňovaných údajoch v oblasti prioritných okresov v znení účinnom od 8. mája 2026 (ďalej len „vyhláška“) zaradené medzi prioritné okresy.

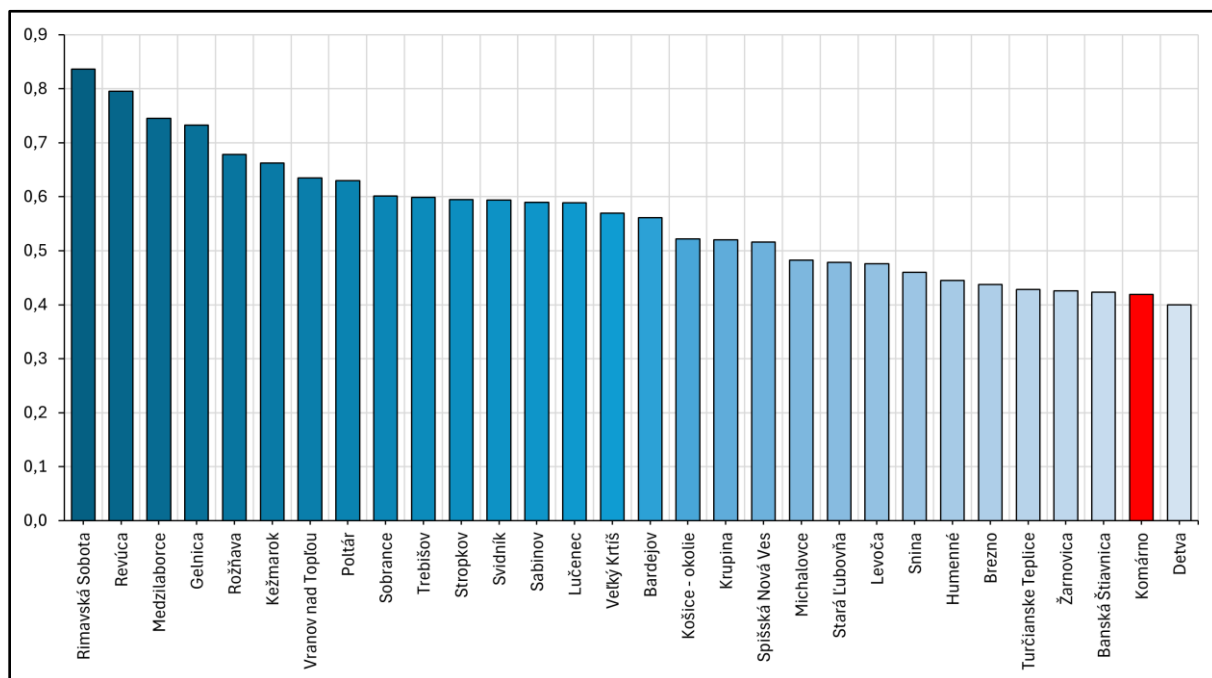
Prioritné okresy sú na mape vyznačené farebne na základe hodnoty URR, pričom okres s najvyššou (najhoršou) hodnotou URR je označený najtmavšou farbou.

Hodnota URR prioritného okresu Komárno v čase zaradenia medzi prioritné okresy je **0,41888**, čo ho zaraďuje medzi okresy s najlepšou hodnotou URR spomedzi ostatných prioritných okresov.

V zozname vybraných okresov² platnom na obdobie od 1. januára 2026 do 31. decembra 2028 sa okres Komárno nachádza na **29. mieste**.

² Podľa § 2 písm. b) zákona o prioritných okresoch sa zoznamom vybraných okresov rozumie zoznam okresov okrem okresov krajských miest, zoradených zostupne na základe hodnoty URR.

Poradie prioritných okresov podľa URR

Zdroj: údaje spracované MIRRI SR

URR tvoria čiastkové a špecifické ukazovatele v troch oblastiach:

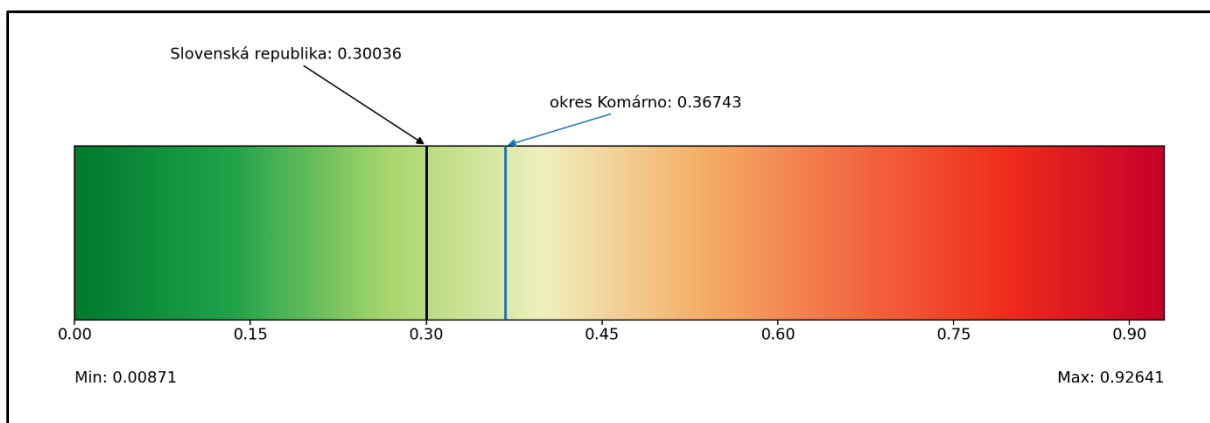
- sociálno-ekonomická
- demografia
- prístup k verejnej infraštruktúre a základným službám

1.1. Analýza sociálno-ekonomickej oblasti

A. Hodnota čiastkového ukazovateľa

Okres Komárno sa v rámci čiastkového ukazovateľa za sociálno-ekonomickú oblasť v zozname všetkých okresov Slovenskej republiky (ďalej len „SR“) nachádza na **31. mieste**, pričom hodnota tohto ukazovateľa je **0,36743**.

Hodnota čiastkového ukazovateľa za sociálno-ekonomickú oblasť prioritného okresu Komárno - grafické zobrazenie

Zdroj: údaje spracované MIRRI SR

Čiastkový ukazovateľ za sociálno-ekonomickú oblasť sa vypočíta na základe troch špecifických ukazovateľov, ktorými sú:

- (i) podiel počtu osôb, ktoré sú členmi domácnosti, ktorej sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi³ z počtu obyvateľov;
- (ii) podiel počtu uchádzačov o zamestnanie v produktívnom veku na obyvateľstve v produktívnom veku a
- (iii) priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca.

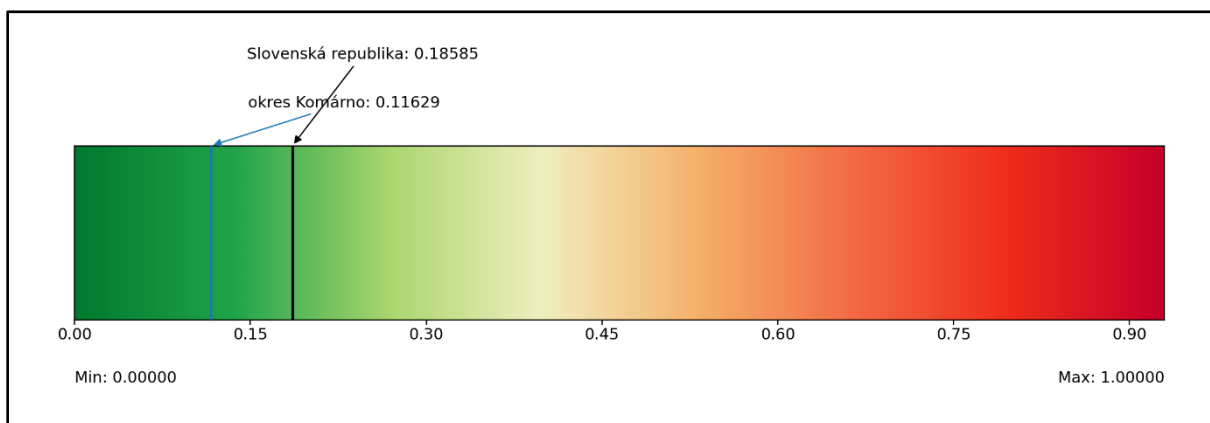
B. Hodnoty špecifických ukazovateľov

B.1. Hmotná núdza (podiel počtu osôb, ktoré sú členmi domácnosti, ktorej sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi z počtu obyvateľov)

V rámci špecifického ukazovateľa „podiel počtu osôb, ktoré sú členmi domácnosti, ktorej sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi z počtu obyvateľov“ sa prioritný okres nachádza na **30. mieste** v zozname všetkých okresov SR, hodnota ukazovateľa je **0,11629**.

³ Zákon č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Hodnota špecifického ukazovateľa „podiel počtu osôb, ktoré sú členmi domácnosti, ktorej sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi z počtu obyvateľov“ - grafické zobrazenie

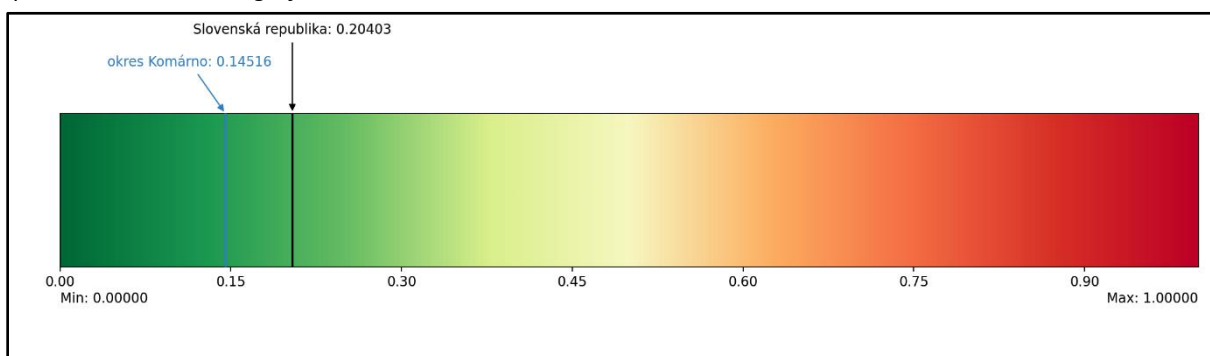

Zdroj: údaje spracované MIRRI SR

B.2. Miera nezamestnanosti (podiel počtu uchádzačov o zamestnanie v produktívnom veku na obyvateľstve v produktívnom veku)

V rámci špecifického ukazovateľa „podiel počtu uchádzačov o zamestnanie v produktívnom veku na obyvateľstve v produktívnom veku“ sa prioritný okres nachádza na **39. mieste** v zozname všetkých okresov SR, hodnota tohto ukazovateľa je **0,14516**.

Hodnota špecifického ukazovateľa „podiel počtu uchádzačov o zamestnanie v produktívnom veku na obyvateľstve v produktívnom veku“ - grafické zobrazenie

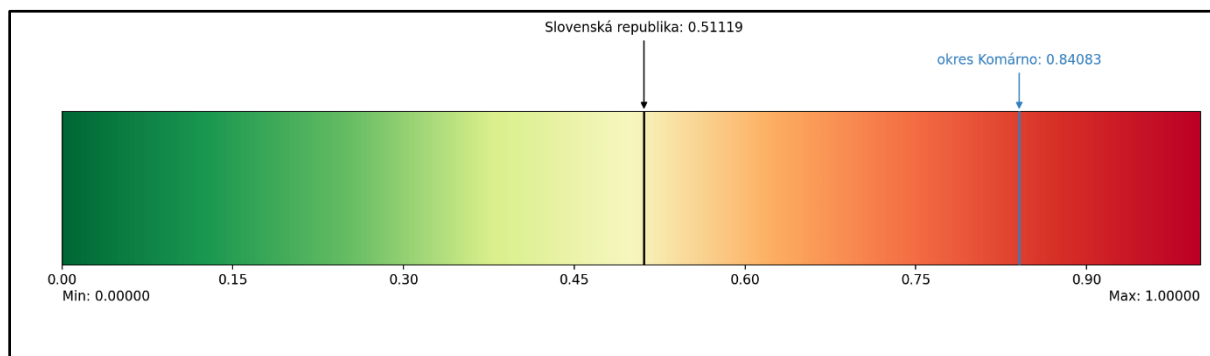

Zdroj: údaje spracované MIRRI SR

B.3. Príjmová situácia a životná úroveň (priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca)

V rámci špecifického ukazovateľa „priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca“ sa prioritný okres nachádza na **20. mieste** v zozname všetkých okresov SR, hodnota tohto ukazovateľa je **0,84083**.

Hodnota špecifického ukazovateľa „priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca“ - grafické zobrazenie

Zdroj: údaje spracované MIRRI SR

C. Analýza špecifických ukazovateľov sociálno-ekonomickej oblasti

Sociálno-ekonomická situácia okresu Komárno je determinovaná súborom dlhodobých pôsobiacich faktorov, ktoré sú identifikované v analytickej časti Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (PHRSR) Strategického plánovacieho regiónu Komárno (SPR Komárno). Hodnoty sledovaných špecifických ukazovateľov odrážajú predovšetkým **štrukturálny charakter regionálneho hospodárstva, nepriaznivé demografické trendy a existenciu sociálnych disparít.**

Významným faktorom, ktorý ovplyvňuje sociálno-ekonomické ukazovatele, je **dlhodobý negatívny demografický vývoj**. Územie sa vyznačuje poklesom počtu obyvateľov spôsobeným prirodzeným úbytkom obyvateľstva, pričom tento trend sa v posledných rokoch prehĺbuje. Súčasne dochádza k výraznému procesu **starnutia populácie**, čo potvrdzuje vysoký index starnutia a nadpriemerný priemerný vek obyvateľov. Tieto skutočnosti vedú k znižovaniu podielu obyvateľstva v produktívnom veku a zároveň k rastu záťaže na ekonomicky aktívnu časť populácie.

Ďalším rozhodujúcim determinantom je **štruktúra regionálnej ekonomiky**, ktorá je orientovaná najmä na odvetvia s nižšou technologickou náročnosťou. Hospodárstvo regiónu má poľnohospodársko-priemyselný charakter s významným zastúpením služieb, avšak väčšina pracovných miest je viazaná na **nízko technologické a menej kvalifikované činnosti**, ktoré generujú nižšiu pridanú hodnotu. Tento stav sa premieta do celkovej úrovne miezd, ktoré v regióne dlhodobo zaostávajú za priemerom kraja.

Ekonomickú štruktúru zároveň charakterizuje **dominancia mikro a malých podnikov**, ktoré tvoria takmer celé podnikateľské prostredie regiónu. Tieto subjekty vytvárajú prevažnú časť pracovných miest, avšak ich kapacitné a investičné možnosti sú obmedzené, čo znižuje dynamiku ekonomického rastu. V regióne pôsobí len obmedzený počet väčších zamestnávateľov, medzi ktorých patria napríklad:

1. Najväčší zamestnávateľia (1000 - 1999 zamestnancov):

Kromberg & Schubert s.r.o. (Kolárovo, automobilový priemysel, káblové zväzky)

2. Veľkí zamestnávateľia (500 – 999 zamestnancov):

Nemocnica AGEL Komárno (zdravotníctvo)

3. Stredne veľkí zamestnávateľia (250 – 499 zamestnancov)

Heineken Slovensko, a.s. (Hurbanovo, potravinárstvo – pivovar, 250 – 499 zamestnancov)

Mesto Komárno (verejná správa, školstvo, 250 – 499 zamestnancov)

4. Väčšie regionálne podniky (200 – 249 zamestnancov):

Agroservis spol. s r.o. (Komárno, poľnohospodárska technika (John Deere))

SK-CONT s.r.o. (Komárno, logistika, kontajnerové služby)

5. Menší, ale významní zamestnávateľia (100 – 200 zamestnancov)

Euroobuv s.r.o. (Komárno, obuvnícky priemysel)

Silcotec Europe (Komárno, technické spracovanie materiálov)

Rieker (obuvnícke firmy v regióne – tradičný sektor)

GeriDoor (plasty a priemysel).

Ich prítomnosť síce stabilizuje časť trhu práce, avšak celková ekonomická štruktúra nie je dostatočne diverzifikovaná.

Významným faktorom vplývajúcim na hodnoty ukazovateľov je aj **charakter trhu práce a mobilita pracovnej sily**. Región sa vyznačuje vysokou mierou **dochádzania za prácou mimo okresu, vrátane zahraničia**, najmä do Maďarska a do ekonomicky silnejších regiónov Slovenska. Tento jav poukazuje na nedostatok adekvátnych pracovných príležitostí priamo v území a zároveň oslabuje lokálnu ekonomickú základňu.

Štrukturálne problémy trhu práce sa prejavujú aj vysokým podielom **dlhodobozamestnaných a znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie**, pričom medzi najpočetnejšie skupiny patria osoby bez stabilného pracovného návyku a osoby vo vyššom veku. Tento faktor znižuje celkovú zamestnateľnosť obyvateľstva a prispieva k prehĺbovaniu sociálnych rozdielov.

Z pohľadu sociálnych pomerov je významným determinantom **prítomnosť sociálne ohrozených skupín obyvateľstva**, vrátane marginalizovaných komunít. V regióne sa nachádzajú lokality s vyššou koncentráciou obyvateľstva vystaveného riziku chudoby a sociálneho vylúčenia. Tieto skupiny sa vyznačujú nižšou úrovňou vzdelania, slabšou integráciou na trh práce a horšími životnými podmienkami, čo sa priamo premieta do vyššieho podielu domácností odkázaných na pomoc v hmotnej núdzi.

Špecifickým javom je zároveň **nesúlads medzi mierou nezamestnanosti a reálnou sociálno-ekonomickou situáciou obyvateľstva**. Napriek relatívne nižšej evidovanej nezamestnanosti sa v regióne vyskytuje fenomén nízkopríjmovej zamestnanosti, čo znamená, že časť ekonomicky aktívneho obyvateľstva nedosahuje dostatočnú príjmovú úroveň na zabezpečenie primeraného životného štandardu. Tento stav súvisí s nízkou produktivitou práce a štruktúrou pracovných pozícií v regióne.

Na ekonomickú výkonnosť regiónu negatívne vplýva aj **nižšia miera investičnej aktivity a slabšia schopnosť prilákať externý kapitál**. Podiel zahraničných investícií je nízky a región nedisponuje dostatočným počtom veľkých investičných projektov, ktoré by vytvárali nové pracovné miesta s vyššou pridanou hodnotou. Tento faktor prispieva k pretrvávajúcej nižšej dynamike ekonomického rozvoja.

Súhrnne možno konštatovať, že hodnoty špecifických ukazovateľov sociálno-ekonomickej oblasti sú determinované najmä týmito faktormi:

- **negatívny demografický vývoj a starnutie populácie,**
- **orientácia ekonomiky na odvetvia s nízkou pridanou hodnotou,**

- **dominancia malých podnikov s obmedzeným rastovým potenciálom,**
- **vysoká mobilita pracovnej sily a dochádzanie za prácou mimo regiónu,**
- **výrazný podiel znevýhodnených a sociálne ohrozených skupín,**
- **nízka úroveň investícií a slabšia ekonomická dynamika.**

Uvedené skutočnosti predstavujú hlavné príčiny dosahovaných hodnôt špecifických ukazovateľov a zároveň odrážajú celkový charakter sociálno-ekonomického vývoja okresu Komárno.

Analýza špecifických ukazovateľov sociálno-ekonomickej oblasti potvrdzuje, že okres Komárno čelí viacerým navzájom prepojeným rozvojovým výzvam, ktoré majú dlhodobý a štrukturálny charakter. Nepriaznivý demografický vývoj, starnutie populácie, odliv pracovnej sily, nižšia ekonomická výkonnosť a pretrvávajúce sociálne disparity vytvárajú prostredie, ktoré obmedzuje schopnosť územia naplno využívať svoj rozvojový potenciál.

Napriek uvedeným problémom disponuje okres viacerými významnými rozvojovými predpokladmi. Medzi ne patrí strategická geografická poloha na slovensko-maďarskom pohraničí, potenciál cezhraničnej spolupráce, rozvinutá poľnohospodárska základňa, tradícia priemyselnej výroby, existencia významných zamestnávateľov, dopravná dostupnosť a priaznivé podmienky pre rozvoj cestovného ruchu, logistiky a inovatívnych hospodárskych aktivít.

Pre naplnenie cieľov rozvoja prioritného okresu bude nevyhnutné zamerať intervencie predovšetkým na podporu tvorby pracovných miest s vyššou pridanou hodnotou, diverzifikáciu hospodárskej základne, rozvoj podnikateľského prostredia, posilnenie investičnej atraktivity územia, zvyšovanie kvalifikácie pracovnej sily a podporu sociálnej inklúzie znevýhodnených skupín obyvateľstva. Rovnako dôležité bude vytváranie podmienok na stabilizáciu a udržanie mladých ľudí v regióne, rozvoj občianskej vybavenosti a zvyšovanie kvality života obyvateľov.

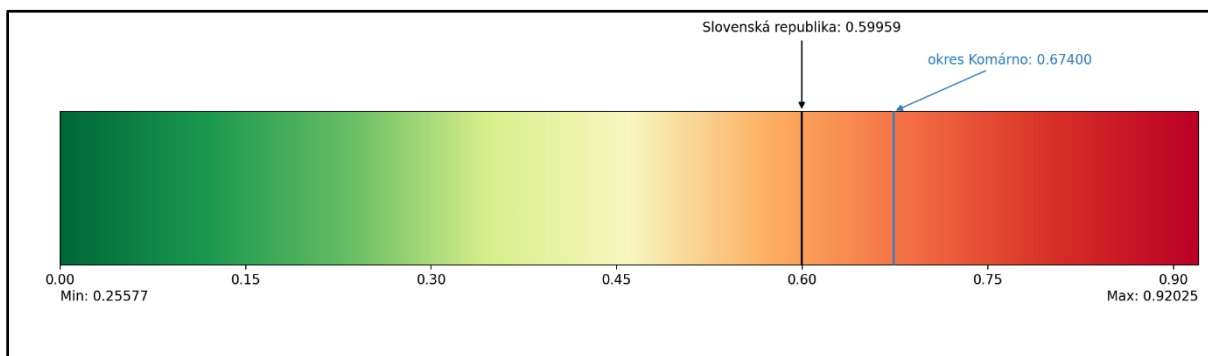
Výsledky analýzy zároveň poukazujú na potrebu komplexného a koordinovaného prístupu k rozvoju okresu, ktorý bude prepájať hospodárske, sociálne, vzdelávacie, environmentálne a infraštruktúrne opatrenia. Iba prostredníctvom takto nastavených rozvojových politík bude možné postupne zmierňovať identifikované disparity, posilniť konkurencieschopnosť regiónu a vytvoriť predpoklady pre dlhodobo udržateľný a inkluzívny rozvoj okresu Komárno.

1.2. Analýza demografického stavu

A. Hodnota čiastkového ukazovateľa

Okres Komárno sa v rámci čiastkového ukazovateľa za demografický stav nachádza na **27. mieste** v zozname všetkých okresov SR, pričom hodnota tohto ukazovateľa je **0,67400**.

Hodnota čiastkového ukazovateľa za demografický stav prioritného okresu Komárno - grafické zobrazenie

Zdroj: údaje spracované MIRRI SR

Čiastkový ukazovateľ za demografický stav sa vypočíta na základe špecifických ukazovateľov, ktorými sú:

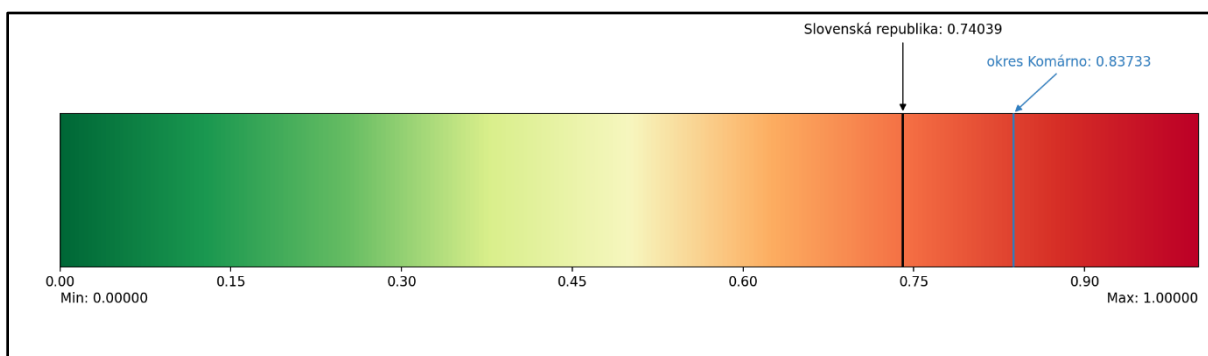
- (i) hrubá miera celkového prírastku obyvateľstva;
- (ii) index ekonomického zaťaženia osôb a
- (iii) index starnutia.

B. Hodnoty špecifických ukazovateľov

B.1. Hrubá miera celkového prírastku obyvateľstva

V rámci špecifického ukazovateľa „hrubá miera celkového prírastku obyvateľstva“ sa prioritný okres nachádza na **31. mieste** v zozname všetkých okresov SR, hodnota tohto ukazovateľa je **0,83733**.

Hodnota špecifického ukazovateľa „hrubá miera celkového prírastku obyvateľstva“ - grafické zobrazenie

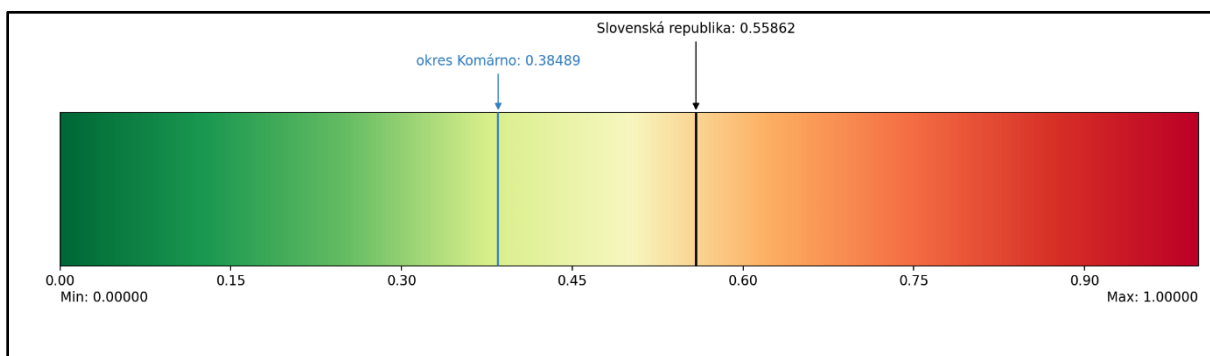

Zdroj: údaje spracované MIRRI SR

B.2. Index ekonomického zaťaženia

V rámci špecifického ukazovateľa „index ekonomického zaťaženia osôb“ sa prioritný okres nachádza na **58. mieste** v zozname všetkých okresov SR, hodnota tohto ukazovateľa je **0,38489**.

Hodnota špecifického ukazovateľa „index ekonomického zaťaženia osôb“ - grafické zobrazenie

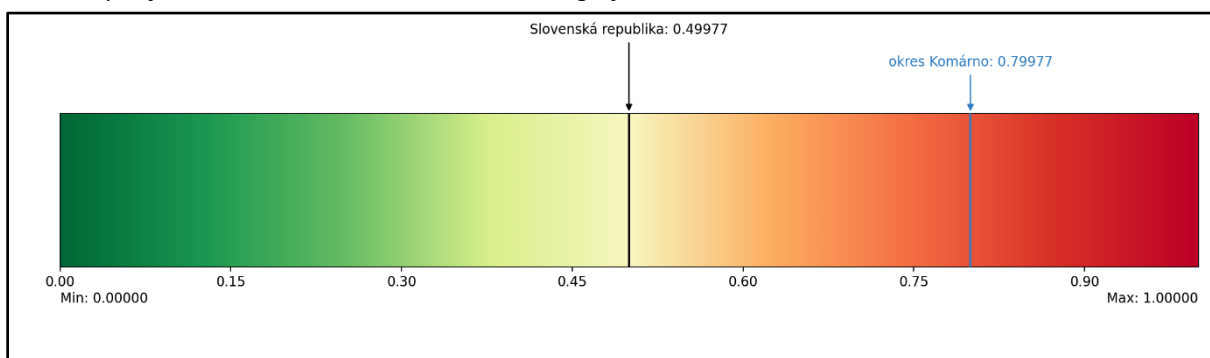

Zdroj: údaje spracované MIRRI SR

B.3. Index starnutia

V rámci špecifického ukazovateľa „index starnutia“ sa prioritný okres nachádza na **9. mieste** v zozname všetkých okresov SR, hodnota tohto ukazovateľa je **0,79977**.

Hodnota špecifického ukazovateľa „index starnutia“ - grafické zobrazenie

Zdroj: údaje spracované MIRRI SR

C. Analýza špecifických ukazovateľov demografického stavu

Demografický vývoj okresu Komárno je charakteristický dlhodobými nepriaznivými trendmi, ktoré majú zásadný vplyv na hodnoty jednotlivých špecifických ukazovateľov. Analýza vychádza zo zistení PHRSR SPR Komárno a spracovanej SWOT analýzy, pričom poukazuje **na pokles počtu obyvateľov, starnutie populácie a zmeny vo vekovej štruktúre**, ktoré formujú celkový demografický stav regiónu, Tieto javy sa najvýraznejšie prejavujú v menších a periférnych obciach okresu.

Vplyvy na hrubú mieru celkového prírastku obyvateľstva

Hrubá miera celkového prírastku obyvateľstva je v regióne dlhodobo ovplyvňovaná najmä **negatívnym prirodzeným prírastkom**, ktorý predstavuje dominantnú zložku populačného vývoja. Podľa PHRSR SPR Komárno a SWOT analýzy je územie charakteristické trvalo zápornými hodnotami prirodzeného prírastku, pričom úbytok sa v posledných rokoch výraznejšie prehlboval, najmä v období pandémie.

Zásadným faktorom je **nízka pôrodnosť a zároveň vyššia úmrtnosť**, ktorá je v regióne nadpriemerná, a to aj v dôsledku zdravotných charakteristík obyvateľstva (napr. vyšší výskyt vážnych ochorení). Tento stav spôsobuje, že prirodzený úbytok obyvateľstva nie je kompenzovaný ani v obdobiach, keď migračné saldo dosahuje kladné hodnoty.

Migrácia síce v určitých obdobiach prispieva k miernemu prírastku obyvateľstva, avšak ide najmä o **vnútroregionálnu migráciu (presun z miest do vidieckych obcí)**, ktorá celkový negatívny trend nedokáže zásadne zmeniť. Celkovo tak prevažuje **dlhodobý pokles populácie**, čo sa premietá do nepriaznivej hodnoty ukazovateľa.

Pokles populácie sa prejavuje najmä v **malých periférnych obciach**, ale aj vo väčších sídlach sa objavuje stagnácia. **Typické obce** (pokles populácie / prirodzený úbytok + odchod obyvateľov):

- **Dedina Mládeže** – výrazný pokles populácie a negatívne migračné saldo
- **Bodzianske Lúky** – veľmi výrazný úbytok obyvateľstva, extrémne malá obec
- **Čičov** – dlhodobý pokles populácie napriek migrácii
- **Bátorove Kosihy** (väčšia obec) – stagnácia až mierny pokles, čo ukazuje plošnosť problému

Vplyvy na index ekonomického zaťaženia

Index ekonomického zaťaženia je ovplyvnený predovšetkým **štruktúrou populácie podľa veku**, konkrétne pomerom neproduktívnych zložiek (deti a seniori) k produktívnemu obyvateľstvu. Napriek tomu, že hodnota ukazovateľa je lepšia ako priemerná hodnota za Slovensko, v prípade okresu Komárno sa tento ukazovateľ vyznačuje nepriaznivými hodnotami najmä v dôsledku:

- **rastúceho podielu poproduktívneho obyvateľstva – seniorov - v populácii,**
- **nízkeho zastúpenia mladších vekových skupín**, ktoré by v budúcnosti dopĺňali pracovnú silu
- **postupného znižovania ekonomicky aktívnej populácie – pokles počtu osôb v produktívnom veku**
- **odchodom ekonomicky aktívnych osôb za prácou mimo okresu**, čím sa oslabuje lokálna ekonomická základňa.

PHRSR SPR Komárno poukazuje na fakt, že aj napriek určitým regionálnym rozdielom dochádza k postupnému zvyšovaniu tlaku na produktívne obyvateľstvo, ktoré musí zabezpečovať ekonomickú aktivitu pre rastúci počet závislých osôb. Tento trend je čiastočne ovplyvnený aj tým, že časť ekonomicky aktívneho obyvateľstva sa nachádza mimo regiónu (v dôsledku dochádzania za prácou), čo oslabuje lokálnu ekonomickú základňu.

Nepriaznivá hodnota indexu ekonomického zaťaženia je teda dôsledkom kombinácie starnutia populácie a poklesu počtu osôb v produktívnom veku. Ekonomické zaťaženie je najvyššie v **malých obciach s vysokým podielom seniorov a zároveň odchodom pracovnej sily. Typické obce:**

- **Bodzianske Lúky** – vysoký podiel seniorov, nízky podiel detí
- **Čičov** – vysoký podiel 65+ (viac ako 23 %)
- **Búč** – výrazný podiel starších obyvateľov
- **Bajč** – relatívne vyšší podiel seniorov v rámci obce

z druhej strany (relatívne lepšie):

- **Bátorove Kosihy** – vyšší podiel produktívneho obyvateľstva

Vplyvy na index starnutia

Index starnutia patrí medzi najvýraznejšie charakteristiky demografického vývoja regiónu a jeho hodnota je ovplyvnená najmä **dlhodobým rastom podielu seniorov a poklesom podielu detskej populácie**.

PHRSR SPR Komárno uvádza, že index starnutia v regióne dosahuje vysoké hodnoty, čo znamená, že počet obyvateľov v poproduktívnom veku výrazne prevyšuje počet detí. Tento stav je výsledkom viacerých faktorov:

- **nízkej pôrodnosti v dlhodobom horizonte,**
- **rastúceho počtu obyvateľov v poproduktívnom veku,**
- **odchodu mladých a kvalifikovaných obyvateľov,** najmä za prácou a vzdelaním mimo regiónu,
- **výrazného starnutia populácie vo vidieckych a periférnych obciach,** kde je slabšia migrácia mladších skupín.

Z priestorového hľadiska je starnutie výraznejšie najmä v menších a periférnych obciach, kde je nižšia dynamika prirodzenej reprodukcie a zároveň slabšie migračné prírastky mladších vekových skupín. Naopak, priaznivejšia situácia je zaznamenaná v niektorých väčších obciach a mestách, kde je koncentrácia ekonomických a sociálnych aktivít vyššia.

Výsledkom uvedených procesov je **výrazne starnúca populácia**, ktorá patrí medzi hlavné charakteristiky demografického vývoja okresu Komárno. Starnutie je najvýraznejšie v **periférnych a malých obciach**, kde dochádza k súčasnému poklesu detí a odchodu mladých.

Typické obce:

- **malé periférne obce:** Bodza, Lipové, Mudroňovo, Šrobárová
- **Bodzianske Lúky** – extrémne vysoký index starnutia (málo detí, veľa seniorov)
- **Dedina Mládeže** – starnutie spojené s odchodom mladých
- **Číčov** – výrazne staršia populácia
- **Búč** – rastúci podiel starších obyvateľov

Súhrn:

Hodnoty špecifických ukazovateľov demografického stavu sú determinované predovšetkým týmito faktormi:

- **dlhodobý prirodzený úbytok obyvateľstva spôsobený nízkou pôrodnosťou a vyššou úmrtnosťou,**
- **starnutie populácie a nárast podielu osôb v poproduktívnom veku,**
- **zmenšovanie podielu ekonomicky aktívneho obyvateľstva,**
- **vnútroregionálna migrácia a odchod mladších vekových skupín mimo regiónu,**
- **výraznejšie demografické problémy v menších a periférnych obciach.**

Uvedené faktory vytvárajú obraz demografického vývoja okresu Komárno, ktorý je charakteristický **poklesom populácie, nerovnováhou vekovej štruktúry a rastúcim zaťažením ekonomicky aktívneho obyvateľstva**.

Analýza špecifických ukazovateľov demografického stavu potvrdila, že okres Komárno sa dlhodobo nachádza pod vplyvom nepriaznivých demografických procesov, ktoré významným spôsobom ovplyvňujú jeho rozvojový potenciál. Kľúčovými charakteristikami demografického vývoja sú pokles počtu obyvateľov, trvalý prirodzený úbytok, starnutie populácie a postupné

znižovanie podielu ekonomicky aktívneho obyvateľstva. Uvedené procesy majú výrazný priestorový rozmer a najintenzívnejšie sa prejavujú v menších a periférnych obciach okresu.

Nepriaznivý prirodzený vývoj populácie, spôsobený nízkou pôrodnosťou a vyššou úmrtnosťou, nie je dostatočne kompenzovaný migračnými pohybmi. Hoci niektoré obce zaznamenávajú čiastkové migračné prírastky, ide prevažne o vnútroregionálnu migráciu, ktorá nedokáže zvrátiť celkový trend populačného úbytku. Súčasne pokračuje odchod mladších a kvalifikovaných obyvateľov za vzdelaním a pracovnými príležitosťami mimo regiónu, čo oslabuje jeho demografickú aj ekonomickú vitalitu.

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva poukazuje na rastúci podiel seniorov a znižovanie zastúpenia mladších vekových skupín. Tento trend sa odráža vo vysokých hodnotách indexu starnutia a zhoršujúcom sa indexe ekonomického zaťaženia, ktoré naznačujú rastúci tlak na ekonomicky aktívne obyvateľstvo a verejné služby. V dlhodobom horizonte môže tento vývoj negatívne ovplyvniť dostupnosť pracovnej sily, udržateľnosť sociálnych a zdravotných služieb, ako aj celkovú konkurencieschopnosť regiónu.

Napriek identifikovaným problémom má okres Komárno predpoklady na zmiernenie negatívnych demografických trendov prostredníctvom cielených rozvojových opatrení. Kľúčovými faktormi budú najmä vytváranie atraktívnych pracovných príležitostí, podpora bývania pre mladé rodiny, rozvoj občianskej vybavenosti, dostupných sociálnych a zdravotných služieb, ako aj posilňovanie kvality života v mestách a obciach okresu. Dôležitú úlohu zohrá aj podpora vzdelávania, zvyšovanie kvalifikácie pracovnej sily a vytváranie podmienok na stabilizáciu a návrat mladých obyvateľov do regiónu.

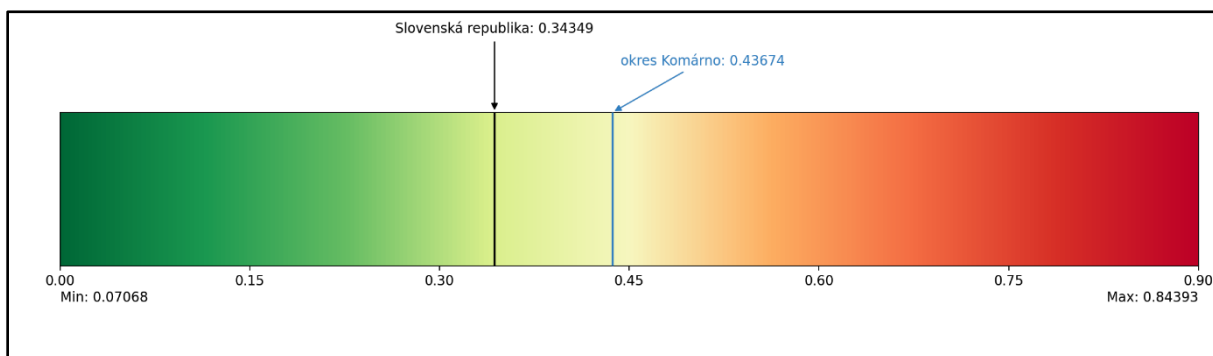
Výsledky analýzy potvrdzujú, že demografický vývoj predstavuje jednu z najvýznamnejších rozvojových výziev okresu Komárno. Riešenie identifikovaných problémov si vyžaduje koordinovaný a dlhodobý prístup prepájajúci hospodárske, sociálne, vzdelávacie a územné politiky s cieľom stabilizovať populačný vývoj, zlepšiť vekovú štruktúru obyvateľstva a vytvoriť podmienky pre udržateľný rozvoj územia.

1.3. Analýza prístupu k verejnej infraštruktúre a základným službám

A. Hodnota čiastkového ukazovateľa

Okres Komárno sa v rámci čiastkového ukazovateľa za oblasť prístup k verejnej infraštruktúre a základným službám nachádza na **25. mieste** v zozname všetkých okresov SR, pričom hodnota tohto ukazovateľa je **0,43674**.

Hodnota čiastkového ukazovateľa za oblasť prístup k verejnej infraštruktúre a základným službám prioritného okresu Komárno - grafické zobrazenie

Zdroj: údaje spracované MIRRI SR

Čiastkový ukazovateľ za oblasť prístupu k verejnej infraštruktúre a základným službám sa vypočíta na základe špecifických ukazovateľov, ktorými sú:

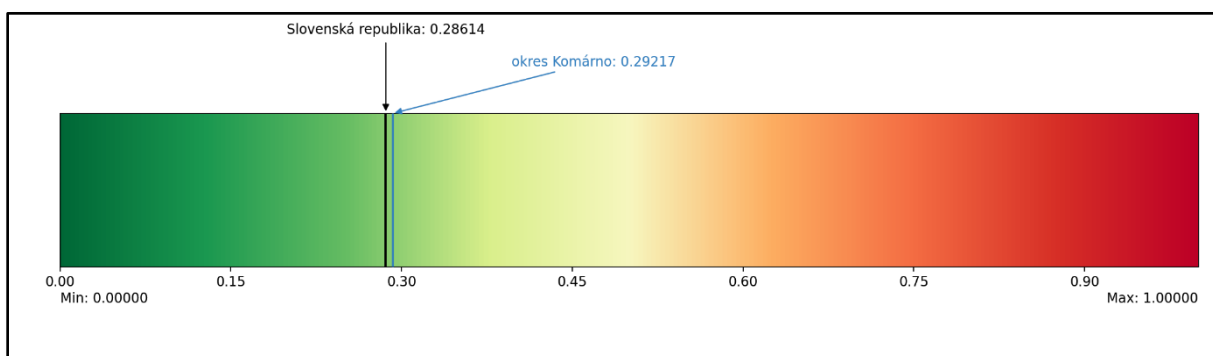
- (i) podiel obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov;
- (ii) podiel obyvateľov napojených na verejnú kanalizačnú sieť s čistiarnou odpadových vôd;
- (iii) podiel adries s dostupnosťou internetu s rýchlosťou minimálne 100 Mbps a
- (iv) podiel detí vo veku dva až päť rokov k 30. júnu navštevujúcich materskú školu k 15. septembru predchádzajúceho kalendárneho roka.

B. Hodnoty špecifických ukazovateľov

B.1. Základná technická infraštruktúra - vodovody

V rámci špecifického ukazovateľa „podiel obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov“ sa prioritný okres nachádza na **38. mieste** v zozname všetkých okresov SR, hodnota tohto ukazovateľa je **0,29217**.

Hodnota špecifického ukazovateľa „podiel obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov“ - grafické zobrazenie

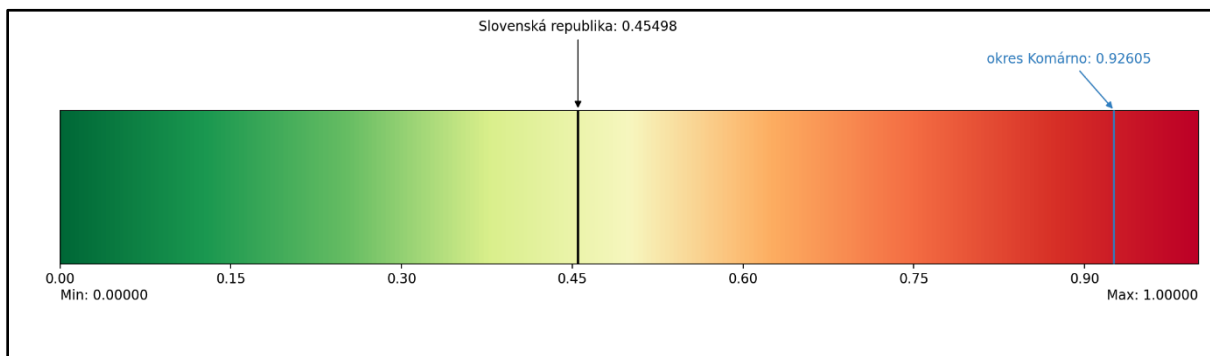

Zdroj: údaje spracované MIRRI SR

B.2. Základná technická infraštruktúra - kanalizácia

V rámci špecifického ukazovateľa „podiel obyvateľov napojených na verejnú kanalizačnú sieť s čistiarnou odpadových vôd“ sa prioritný okres nachádza na **5. mieste** v zozname všetkých okresov SR, hodnota tohto ukazovateľa je **0,92605**.

Hodnota špecifického ukazovateľa „podiel obyvateľov napojených na verejnú kanalizačnú sieť s čistiarnou odpadových vôd“ - grafické zobrazenie

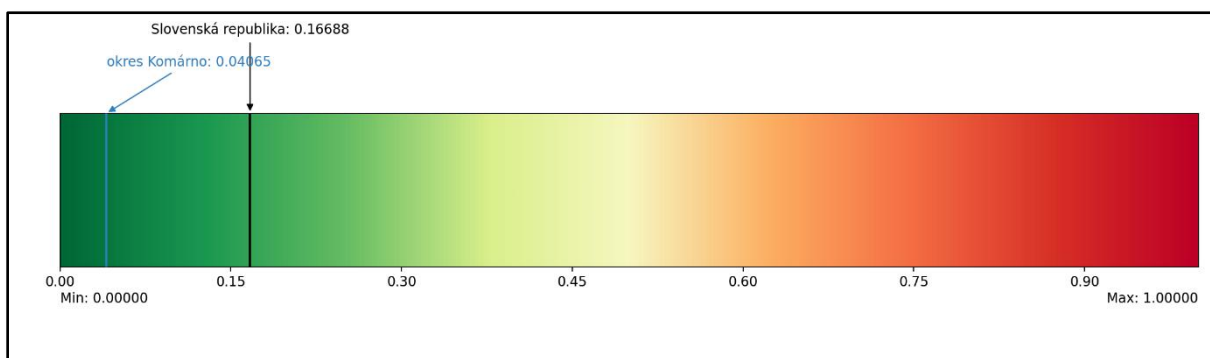

Zdroj: údaje spracované MIRRI SR

B.3. Dostupnosť internetu (podiel adries s dostupnosťou internetu s rýchlosťou minimálne 100 Mbps)

V rámci špecifického ukazovateľa „podiel adries s dostupnosťou internetu s rýchlosťou minimálne 100 Mbps“ sa prioritný okres nachádza na **64. mieste** v zozname všetkých okresov SR, hodnota tohto ukazovateľa je **0,04065**.

Hodnota špecifického ukazovateľa „podiel adries s dostupnosťou internetu s rýchlosťou minimálne 100 Mbps“ - grafické zobrazenie

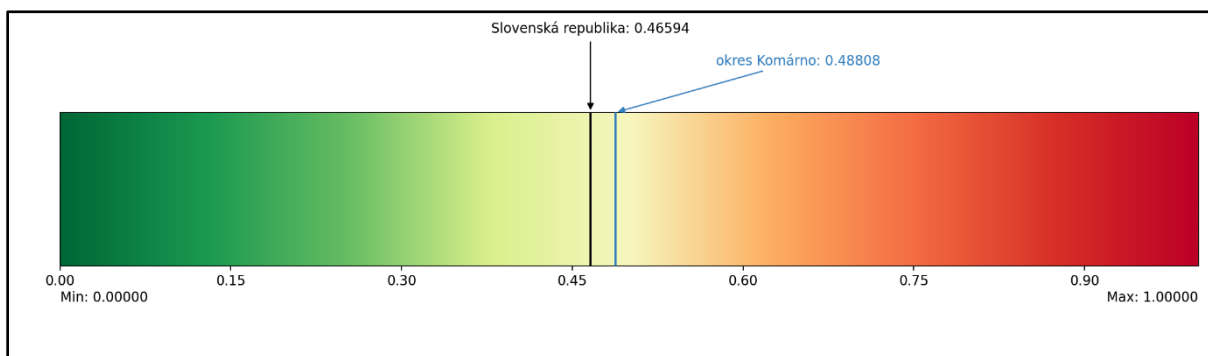

Zdroj: údaje spracované MIRRI SR

B.4. Vzdelávacia infraštruktúra a služby (podiel detí vo veku dva až päť rokov k 30. júnu navštevujúcich materskú školu k 15. septembru predchádzajúceho kalendárneho roka)

V rámci špecifického ukazovateľa „podiel detí vo veku dva až päť rokov k 30. júnu navštevujúcich materskú školu k 15. septembru predchádzajúceho kalendárneho roka“ sa prioritný okres nachádza na **24. mieste** v zozname všetkých okresov SR, hodnota tohto ukazovateľa je **0,48808**.

Hodnota špecifického ukazovateľa „podiel detí vo veku dva až päť rokov k 30. júnu navštevujúcich materskú školu k 15. septembru predchádzajúceho kalendárneho roka“ - grafické zobrazenie

Zdroj: údaje spracované MIRRI SR

C. Analýza špecifických ukazovateľov prístupu k verejnej infraštruktúre a základným službám

Prístup k verejnej infraštruktúre a základným službám v okrese Komárno je výsledkom dlhodobého vývoja sídelnej štruktúry a priestorového usporiadania regiónu. Charakteristickým znakom územia je **vysoký podiel malých vidieckych obcí s nízkou populačnou hustotou**, čo významne ovplyvňuje efektívnosť budovania a prevádzky technickej aj sociálnej infraštruktúry.

SWOT analýza poukazuje na **výrazné rozdiely medzi rozvojovými centrami a periférnymi obcami**, pričom mestá ako Komárno, Kolárovo alebo Hurbanovo predstavujú koncentrované uzly infraštruktúry a služieb, zatiaľ čo veľká časť vidieckeho územia vykazuje kumuláciu limitov v oblasti technickej vybavenosti, dostupnosti služieb a digitálnej konektivity.

Vplyvy na ukazovateľ zásobovania obyvateľstva pitnou vodou

Úroveň zásobovania obyvateľstva pitnou vodou prostredníctvom verejných vodovodov je v okrese Komárno ovplyvnená predovšetkým **rozptýlenou sídelnou štruktúrou, vysokým podielom malých obcí a nerovnomerným rozvojom technickej infraštruktúry v minulosti**. Hoci väčšina obyvateľov okresu žije v sídlach s vybudovanou vodovodnou sieťou, v menších a periférnych obciach sa stále prejavujú rozdiely v technickej vybavenosti územia.

SWOT analýza viacerých obcí identifikuje nedostatky súvisiace s technickou infraštruktúrou a vodohospodárskymi systémami. V menších obciach sa často súčasne vyskytujú problémy s kanalizáciou, odpadovým hospodárstvom a environmentálnou infraštruktúrou, čo poukazuje na celkovo nižšiu úroveň technickej vybavenosti. Tento jav je charakteristický najmä pre obce zaradené medzi vysoko problémové územia, ako sú **Bodza, Bodzianske Lúky, Lipové, Mudroňovo alebo Šrobárová**, ktoré sa vyznačujú malým počtom obyvateľov, slabšou ekonomickou základňou a obmedzenými investičnými možnosťami.

Významným faktorom je aj skutočnosť, že značná časť okresu má vidiecky charakter. V obciach s nízkou hustotou zaľudnenia predstavuje budovanie a prevádzka verejných vodovodov vysoké finančné náklady na jedného obyvateľa, čo spomaľuje tempo rozširovania alebo modernizácie sietí. Niektoré obce preto dlhodobo zápasia s nedostatočnou obnovou technickej infraštruktúry alebo s potrebou rekonštrukcie starších vodovodných zariadení.

Na druhej strane sa priaznivejšia situácia nachádza v rozvojových centrách a väčších stabilizovaných obciach, ako sú **Komárno, Kolárovo, Hurbanovo, Nesvady, Marcelová, Imeľ či Svätý Peter**, kde je technická infraštruktúra budovaná systematickejšie a kde sa koncentrujú investície aj obyvateľstvo. Tieto obce zároveň plnia funkciu lokálnych centier služieb a zabezpečujú obslužné funkcie pre okolité územie.

Hodnota ukazovateľa preto odráža predovšetkým **rozdielnu úroveň technickej vybavenosti medzi mestskými a periférnymi časťami okresu**, pričom problém nie je viazaný na jednotlivé sídla, ale predstavuje širší prejav priestorovej fragmentácie územia.

Vplyvy na ukazovateľ napojenia na kanalizačnú sieť

Podiel obyvateľov napojených na verejnú kanalizačnú sieť s čistiarnou odpadových vôd patrí medzi najproblematickejšie ukazovatele technickej infraštruktúry okresu Komárno. Nepriaznivá hodnota ukazovateľa súvisí predovšetkým s vysokým počtom menších vidieckych obcí, v ktorých nebola kanalizačná infraštruktúra komplexne vybudovaná alebo je jej rozsah nedostatočný.

SWOT analýzy jednotlivých obcí opakovane identifikujú nedostatky v oblasti odvádzania a čistenia odpadových vôd. Napríklad v obciach **Bodza, Brestovec či Bajč** sa medzi limitmi uvádza absencia, resp. nedostatočne rozvinutá kanalizačná infraštruktúra. Rovnako viaceré rozvojové dokumenty obcí poukazujú na potrebu dobudovania kanalizačných systémov alebo modernizácie existujúcich zariadení.

Významným faktorom je aj rozptýlené osídlenie okresu. Veľká časť obyvateľov žije v malých sídlach s nízkou hustotou zaľudnenia, kde je budovanie kanalizačných sietí finančne náročnejšie a ekonomicky menej efektívne. Tento problém sa prejavuje najmä vo vysoko problémových obciach, ako sú **Bodzianske Lúky, Bodza, Lipové, Mudroňovo** alebo **Šrobárová**, ktoré sa zároveň vyznačujú slabšou technickou infraštruktúrou a nižším investičným potenciálom.

Nedostatočné pokrytie kanalizáciou má okrem environmentálnych dopadov aj nepriamy vplyv na kvalitu života obyvateľstva a atraktivitu územia pre nové investície a bývanie. Ukazovateľ preto odráža nielen stav technickej infraštruktúry, ale aj existujúce rozdiely medzi rozvojovými centrami a periférnymi časťami okresu.

Vplyvy na ukazovateľ dostupnosti vysokorýchlostného internetu

Na rozdiel od kanalizačnej infraštruktúry dosahuje okres Komárno v oblasti dostupnosti vysokorýchlostného internetu priaznivejšie výsledky. Hodnota ukazovateľa naznačuje, že značná časť adries má prístup k internetovému pripojeniu s rýchlosťou minimálne 100 Mbps. Tento stav súvisí najmä s rozvojom elektronických komunikačných sietí v posledných rokoch a s postupným rozširovaním digitálnej infraštruktúry aj do vidieckych oblastí. Výhodou okresu je relatívne kompaktná sídelná štruktúra pozdĺž hlavných dopravných koridorov a blízkosť väčších sídel, čo zvyšuje ekonomickú efektívnosť budovania telekomunikačných sietí.

Dostupnosť internetu je najlepšia v mestách **Komárno, Kolárovo, Hurbanovo a Nesvady**, ktoré predstavujú prirodzené hospodárske a obslužné centrá okresu. Vyššia úroveň pokrytia sa nachádza aj vo väčších stabilizovaných obciach, ako sú **Marcelová, Imeľ, Bátorove Kosihy** alebo **Svätý Peter**, kde je sústredená významnejšia časť ekonomických aktivít a služieb.

Napriek relatívne priaznivej pozícii okresu možno pozorovať určité rozdiely medzi centrálnymi a periférnymi oblasťami. Niektoré malé obce sa stále stretávajú s obmedzenou kvalitou pripojenia alebo nižšou konkurenciou poskytovateľov. V porovnaní s ostatnými sledovanými oblasťami infraštruktúry však digitálna infraštruktúra nepredstavuje kľúčový rozvojový problém okresu.

Dostupnosť vysokorýchlostného internetu zároveň vytvára predpoklady pre rozvoj elektronických služieb, vzdelávania na diaľku, podnikania a flexibilných foriem práce, čo je významné najmä vzhľadom na geografickú polohu okresu a dochádzanie časti obyvateľstva za prácou mimo regiónu.

Vplyvy na ukazovateľ vzdelávacej infraštruktúry a služby

Podiel detí navštevujúcich materské školy je ovplyvnený predovšetkým demografickým vývojom, veľkosťou sídel a dostupnosťou vzdelávacej infraštruktúry v jednotlivých častiach okresu. Okres Komárno disponuje sieťou materských škôl sústredenou najmä v mestách a väčších obciach, avšak dostupnosť predprimárneho vzdelávania nie je v celom území rovnomerná.

Na fungovanie materských škôl vplýva predovšetkým dlhodobý pokles počtu detí a starnutie populácie, ktoré boli identifikované aj v demografickej analýze okresu. V menších obciach sa postupne znižuje počet detí predškolského veku, čo komplikuje udržateľnosť existujúcich zariadení a znižuje efektívnosť ich prevádzky. Tento trend je najvýraznejší vo vysoko problémových a periférnych obciach, kde sa kumuluje úbytok obyvateľstva, odchod mladých rodín a nepriaznivá veková štruktúra.

SWOT analýzy jednotlivých obcí zároveň poukazujú na výrazné rozdiely v občianskej vybavenosti. Kým väčšie obce ako **Bátorove Kosihy, Marcelová, Imeľ, Pribeta alebo Svätý Peter** disponujú materskými školami a širším zázemím služieb, v menších obciach je ponuka vzdelávacích zariadení výrazne obmedzenejšia. V niektorých sídlach sú obyvatelia odkázaní na dochádzanie do susedných obcí, čo znižuje dostupnosť služby najmä pre rodiny bez vlastnej dopravy.

Dostupnosť materských škôl úzko súvisí aj s celkovou atraktivitou územia pre mladé rodiny. Obce s lepšou občianskou vybavenosťou, dostupnejšími službami a širšou ponukou vzdelávacích zariadení vykazujú spravidla stabilnejší demografický vývoj. Naopak, v periférnych obciach sa prejavuje začarovaný kruh – pokles počtu detí vedie k oslabovaniu služieb a slabšia dostupnosť služieb následne znižuje schopnosť obce udržať alebo prilákať mladé rodiny.

Priestorové rozdiely v dostupnosti predprimárneho vzdelávania sú preto úzko prepojené s celkovými demografickými a socioekonomickými trendmi okresu. Ukazovateľ v značnej miere odráža koncentráciu služieb vo väčších sídlach a súčasne poukazuje na znižovanie obslužnej funkcie najmenších obcí, ktoré čelia populačnému úbytku a starnutiu obyvateľstva.

Výsledná hodnota ukazovateľa je preto podmienená najmä demografickým poklesom, odchodom mladých rodín, nerovnomernou dostupnosťou občianskej vybavenosti a koncentráciou vzdelávacej infraštruktúry do väčších obcí a mestských centier okresu Komárno.

Súhrn

Hodnoty špecifických ukazovateľov prístupu k verejnej infraštruktúre a základným službám v okrese Komárno sú determinované kombináciou viacerých faktorov:

- rozptýlená sídelná štruktúra a vysoký podiel malých obcí,
- výrazné rozdiely medzi mestskými centrami a periférnymi oblasťami,
- čiastočne dobudovaná alebo technicky nedostatočná infraštruktúra v menších obciach,
- nízka dostupnosť digitálnych služieb a internetu vo vidieckych oblastiach,
- nerovnomerná dostupnosť verejných služieb vrátane vzdelávania a zdravotníctva,
- kumulácia problémov (starnutie, odliv obyvateľov, slabá ekonomická aktivita) v periférnych sídlach.

Najvýraznejšie sa tieto problémy koncentrujú v **malých a periférnych obciach okresu (napr. Bodza, Bodzianske Lúky, Mudroňovo, Lipové)**, ktoré vykazujú kombináciu infraštruktúrnych, sociálnych a demografických deficitov. Naopak, rozvoj infraštruktúry a služieb je sústredený najmä do **mestských centier Komárno, Kolárovo, Hurbanovo a Nesvady**, ktoré plnia funkciu hlavných obslužných a rozvojových uzlov.

Uvedené skutočnosti potvrdzujú výraznú **územnú nerovnomernosť v dostupnosti infraštruktúry a základných služieb**, ktorá patrí medzi kľúčové charakteristiky okresu Komárno a významne ovplyvňuje jeho celkový rozvoj.

Analýza špecifických ukazovateľov prístupu k verejnej infraštruktúre a základným službám potvrdila, že okres Komárno je charakteristický výraznými vnútroregionálnymi rozdielmi, ktoré vyplývajú predovšetkým z rozptýlenej sídelnej štruktúry, vysokého podielu malých vidieckych obcí a dlhodobých demografických zmien. Dostupnosť technickej a občianskej infraštruktúry je koncentrovaná najmä v mestách Komárno, Kolárovo, Hurbanovo a Nesvady a vo väčších stabilizovaných obciach, ktoré plnia funkciu prirodzených centier služieb, zamestnanosti a verejnej vybavenosti.

Výsledky analýzy poukazujú na skutočnosť, že najvýznamnejšie rozvojové deficity sa sústreďujú v periférnych a populačne menších obciach okresu. V týchto územiach sa kumulujú problémy súvisiace s nedostatočne rozvinutou technickou infraštruktúrou, najmä v oblasti odvádzania a čistenia odpadových vôd, nižšou dostupnosťou verejných služieb, nepriaznivým demografickým vývojom a obmedzenými finančnými možnosťami samospráv. Tieto faktory zároveň znižujú atraktivitu územia pre bývanie, podnikanie a nové investície.

Za jednu z hlavných rozvojových výziev možno považovať dobudovanie a modernizáciu environmentálnej a technickej infraštruktúry, predovšetkým verejnej kanalizácie a súvisiacich zariadení. Naopak, v oblasti digitálnej infraštruktúry dosahuje okres priaznivejšie výsledky, pričom vysokorýchlostný internet vytvára predpoklady pre rozvoj moderných foriem podnikania, vzdelávania, elektronických služieb a práce na diaľku. V budúcnosti bude potrebné zabezpečiť, aby výhody digitálnej transformácie boli dostupné rovnomerne vo všetkých častiach územia.

Analýza zároveň potvrdila úzke prepojenie medzi dostupnosťou služieb a demografickým vývojom. Pokles počtu obyvateľov, odchod mladých rodín a starnutie populácie oslabujú udržateľnosť vzdelávacích, sociálnych a ďalších verejných služieb, najmä v menších obciach. Súčasne slabšia dostupnosť služieb ďalej znižuje schopnosť týchto sídel stabilizovať alebo

prilákať nových obyvateľov. Ide o vzájomne sa posilňujúci proces, ktorý si vyžaduje koordinovaný prístup pri plánovaní verejných investícií.

Pre ďalší rozvoj okresu Komárno bude preto nevyhnutné orientovať intervencie na znižovanie územných disparít v dostupnosti infraštruktúry a služieb, posilňovanie obslužných funkcií lokálnych centier, podporu medzi obecnej spolupráce a vytváranie podmienok na udržanie kvalitného života aj v menších vidieckych sídlach. Dôležitou súčasťou bude aj zvyšovanie odolnosti technickej infraštruktúry, podpora dostupného vzdelávania a rozvoj digitálnych riešení, ktoré môžu zmierňovať negatívne dôsledky geografickej rozptýlenosti územia.

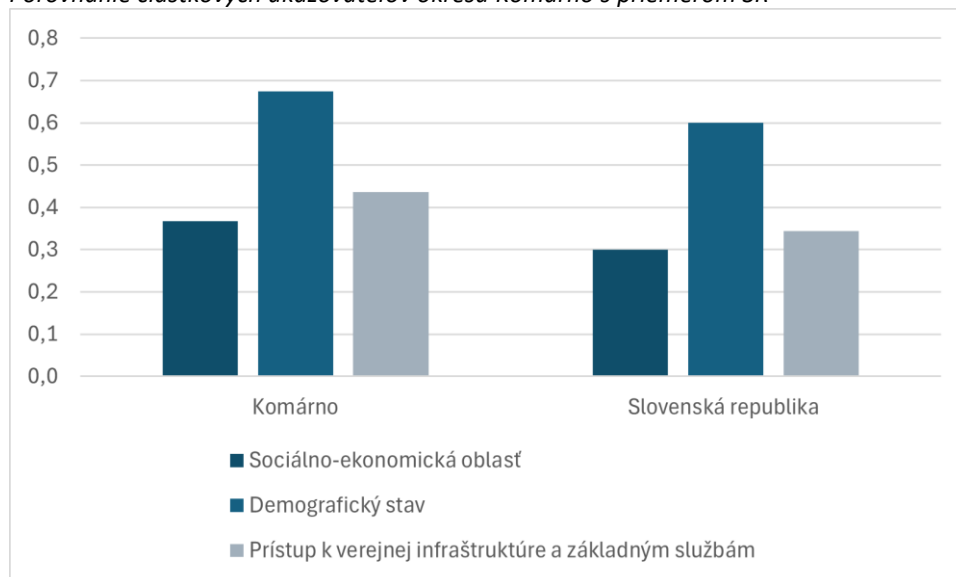
Možno konštatovať, že stav verejnej infraštruktúry a základných služieb patrí medzi rozhodujúce faktory ovplyvňujúce sociálno-ekonomický rozvoj okresu Komárno. Odstraňovanie identifikovaných nedostatkov a systematické zlepšovanie dostupnosti služieb bude predpokladom pre posilnenie atraktivity územia, zvýšenie kvality života obyvateľov a dosiahnutie vyváženého a udržateľného rozvoja celého okresu.

1.4. Zhrnutie kľúčových problémov a rozvojových potrieb

A. Zhrnutie dát

Na základe analýzy čiastkových ukazovateľov možno konštatovať, že hodnoty prioritného okresu v sociálno-ekonomickej oblasti, v demografickej oblasti a v oblasti prístupu k verejnej infraštruktúre a základným službám sa nachádzajú pod priemerom SR.

Porovnanie čiastkových ukazovateľov okresu Komárno s priemerom SR

Zdroj: údaje spracované MIRRI SR

B. Zoradenie najkritickejších oblastí

Podpriemerné hodnoty:

- v sociálno-ekonomickej oblasti; v rámci tejto oblasti je najkritickejšia z pohľadu hodnôt špecifických ukazovateľov hodnota:
 - v oblasti priemernej nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca.
- v oblasti demografického stavu; v rámci tejto oblasti je najkritickejšia z pohľadu hodnôt špecifických ukazovateľov hodnota:
 - v oblasti indexu starnutia.
- v oblasti prístupu k verejnej infraštruktúre a základným službám; v rámci tejto oblasti je najkritickejšia z pohľadu hodnôt špecifických ukazovateľov hodnota:
 - v oblasti podielu obyvateľov napojených na verejnú kanalizačnú sieť s čistiarnou odpadových vôd.

Priemerné hodnoty:

- v sociálno-ekonomickej oblasti:
 - v oblasti podielu počtu osôb, ktoré sú členmi domácnosti, ktorej sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi z počtu obyvateľov.
- v oblasti demografického stavu:
 - v oblasti hrubej miery celkového prírastku obyvateľstva.
- v oblasti prístupu k verejnej infraštruktúre a základným službám:
 - v oblasti podielu detí vo veku dva až päť rokov k 30. júnu navštevujúcich materskú školu k 15. septembru predchádzajúceho kalendárneho roka.

Najlepšie hodnoty:

- v oblasti demografického stavu:
 - v oblasti indexu ekonomického zaťaženia.
- v oblasti prístupu k verejnej infraštruktúre a základným službám:
 - v oblasti podielu adries s dostupnosťou internetu s rýchlosťou minimálne 100 Mbps.

C. Zhrnutie kľúčových problémových oblastí a potrieb

Na základe vyhodnotenia sociálno-ekonomických, demografických a infraštruktúrnych ukazovateľov možno konštatovať, že okres Komárno čelí viacerým dlhodobým rozvojovým výzvam, ktoré negatívne ovplyvňujú jeho konkurencieschopnosť, atraktivitu pre obyvateľov aj investorov a celkovú kvalitu života.

- a) **Sociálno-ekonomická oblasť** - Kľúčovým problémom okresu je **nízka úroveň priemernej nominálnej mesačnej mzdy zamestnancov** v porovnaní s priemerom Slovenskej republiky. Táto skutočnosť naznačuje nižšiu produktivitu práce, menšiu koncentráciu pracovných miest s vyššou pridanou hodnotou a obmedzené možnosti ekonomického uplatnenia miestneho obyvateľstva. Následkom môže byť odchod kvalifikovanej pracovnej sily do ekonomicky silnejších regiónov Slovenska alebo do zahraničia.

Identifikované potreby pre sociálno-ekonomickú oblasť:

- podpora tvorby kvalitných pracovných miest s vyššou pridanou hodnotou,
- rozvoj podnikateľského prostredia a investičných príležitostí,
- podpora inovácií, digitalizácie a modernizácie miestnych podnikov,
- zvyšovanie kvalifikácie pracovnej sily a prepojenie vzdelávania s potrebami trhu práce.

- b) **Demografická oblasť** - Najvýznamnejším negatívnym faktorom v demografickej oblasti je **vysoký index starnutia**, ktorý poukazuje na nepriaznivú vekovú štruktúru obyvateľstva. Rastúci podiel seniorov a relatívne nižší podiel mladších vekových skupín predstavujú riziko pre budúci ekonomický rozvoj okresu, dostupnosť pracovnej sily a udržateľnosť verejných služieb. Demografická situácia môže byť zároveň ovplyvnená migráciou mladých ľudí za vzdelaním a pracovnými príležitosťami mimo okresu.

Identifikované potreby pre demografickú oblasť:

- vytváranie podmienok pre zotrvanie a návrat mladých ľudí do regiónu,
- podpora bývania pre mladé rodiny,
- rozvoj služieb pre seniorov a sociálnej starostlivosti,
- podpora pro rodinnej politiky a zvyšovanie atraktivity územia pre nové obyvateľstvo.

- c) **Oblasť prístupu k verejnej infraštruktúre a základným službám** - Najvýraznejší **deficit** bol **identifikovaný v podiele obyvateľov napojených na verejnú kanalizačnú sieť s čistiarňou odpadových vôd**. Nedostatočne rozvinutá technická infraštruktúra predstavuje bariéru pre ďalší rozvoj sídiel, znižuje kvalitu životného prostredia a obmedzuje možnosti hospodárskeho rozvoja územia. Na druhej strane okres **disponuje veľmi dobrou dostupnosťou vysokorýchlostného internetu**, čo vytvára priaznivé podmienky pre digitalizáciu služieb, podnikania a vzdelávania.

Identifikované potreby pre oblasť prístupu k verejnej infraštruktúre a základným službám:

- rozširovanie kanalizačnej siete a kapacít čistenia odpadových vôd,
- modernizácia technickej a environmentálnej infraštruktúry,
- zvyšovanie environmentálnej udržateľnosti sídiel,
- efektívne využitie dobrej digitálnej infraštruktúry na podporu hospodárskeho a sociálneho rozvoja.

Za najvýznamnejšie rozvojové problémy okresu Komárno možno považovať **nízkú mzdovú úroveň, nepriaznivý demografický vývoj spojený so starnutím populácie a nedostatočné pokrytie verejnou kanalizačnou infraštruktúrou**. Rozvojové intervencie by mali byť prioritne zamerané na podporu ekonomickej výkonnosti regiónu, zlepšenie podmienok pre mladé obyvateľstvo a modernizáciu základnej technickej infraštruktúry. Súčasne je potrebné využiť existujúce silné stránky okresu, najmä priaznivý index ekonomického zaťaženia a vysokú dostupnosť vysokorýchlostného internetu, ako predpoklady pre dlhodobý a udržateľný rozvoj územia.

Analýza sociálno-ekonomických, demografických a infraštruktúrnych ukazovateľov potvrdila, že okres Komárno čelí viacerým vzájomne prepojeným rozvojovým problémom, ktoré majú dlhodobý a štrukturálny charakter. Identifikované výzvy sa prejavujú v hospodárskej výkonnosti regiónu, demografickom vývoji, kvalite technickej infraštruktúry aj v dostupnosti služieb, pričom ich spoločným menovateľom sú výrazné rozdiely medzi rozvojovými centrami a periférnymi časťami územia.

V ekonomickej oblasti sa ako kľúčový problém javí nižšia úroveň miezd a obmedzená tvorba pracovných miest s vyššou pridanou hodnotou. Hospodárska základňa okresu je tvorená najmä malými a strednými podnikmi a odvetviami s nižšou produktivitou práce, čo obmedzuje rast príjmovej úrovne obyvateľstva a oslabuje schopnosť regiónu udržať kvalifikovanú pracovnú silu. Súčasne pretrváva vysoká miera dochádzania za prácou mimo regiónu, ktorá poukazuje na nedostatočnú ponuku atraktívnych pracovných príležitostí v území.

Demografický vývoj predstavuje jednu z najzávažnejších dlhodobých výziev okresu. Pokračujúci prirodzený úbytok obyvateľstva, starnutie populácie a odchod mladých ľudí za vzdelaním a zamestnaním vedú k zhoršovaniu vekovej štruktúry obyvateľstva a postupnému znižovaniu disponibilnej pracovnej sily. Tento trend zároveň zvyšuje nároky na sociálne, zdravotnícke a komunitné služby a vytvára rastúci tlak na ekonomicky aktívnu časť populácie.

V oblasti verejnej infraštruktúry a základných služieb bola identifikovaná najmä potreba dobudovania kanalizačnej infraštruktúry a ďalšieho skvalitňovania environmentálnej a technickej vybavenosti sídiel. Významné rozdiely pretrvávajú predovšetkým medzi mestskými centrami a menšími vidieckymi obcami, kde sa častejšie kumulujú infraštruktúrne, sociálne a demografické problémy. Na druhej strane pozitívnym faktorom rozvoja je dobrá dostupnosť vysokorýchlostného internetu, ktorá vytvára predpoklady pre rozvoj digitálnej ekonomiky, moderných služieb, inovatívneho podnikania a nových foriem zamestnávania.

Z analýzy zároveň vyplýva, že jednotlivé rozvojové problémy nemožno riešiť izolovane. Nízka ekonomická výkonnosť, nepriaznivý demografický vývoj a rozdielna dostupnosť infraštruktúry sa navzájom podmieňujú a zosilňujú. Efektívna podpora rozvoja okresu Komárno si preto vyžaduje integrovaný prístup prepájajúci hospodárske, sociálne, vzdelávacie, environmentálne a infraštruktúrne intervencie.

Pre naplnenie cieľov Plánu rozvoja prioritného okresu Komárno bude nevyhnutné sústrediť sa na zvyšovanie konkurencieschopnosti regionálnej ekonomiky, podporu investícií a inovácií, vytváranie kvalitných pracovných miest, stabilizáciu mladého obyvateľstva, rozvoj služieb pre seniorov a systematické zlepšovanie technickej a environmentálnej infraštruktúry.

Osobitnú pozornosť bude potrebné venovať periférnym a znevýhodneným častiam územia, kde sa koncentruje najväčší počet rozvojových deficitov.

Možno konštatovať, že okres Komárno disponuje viacerými významnými rozvojovými predpokladmi, medzi ktoré patrí strategická poloha na slovensko-maďarskom pohraničí, rozvinutá dopravná dostupnosť, kvalitné poľnohospodárske zázemie, potenciál cestovného ruchu a priaznivé podmienky pre digitálny rozvoj. Využitie týchto predpokladov v spojení s cieľným riešením identifikovaných problémov vytvorí podmienky pre posilnenie sociálnej súdržnosti, zvýšenie kvality života obyvateľov a zabezpečenie dlhodobu udržateľného a vyváženého rozvoja okresu Komárno.

2. Impulzy k vypracovaniu plánu rozvoja

Vypracovanie Plánu rozvoja prioritného okresu Komárno vychádza z potreby reagovať na pretrvávajúce sociálno-ekonomické, demografické a infraštruktúrne výzvy, ktoré dlhodobo ovplyvňujú rozvoj územia a jeho konkurencieschopnosť. Napriek viacerým pozitívnym rozvojovým predpokladom okresu, akými sú strategická poloha na významných dopravných a cezhraničných koridoroch, poľnohospodársky potenciál, priemyselná tradícia a dostupnosť digitálnej infraštruktúry, región stále čelí viacerým štrukturálnym problémom, ktoré obmedzujú jeho hospodársky a spoločenský rozvoj.

Jedným z hlavných impulzov na vypracovanie plánu je potreba zvýšenia ekonomickej výkonnosti okresu a posilnenia jeho schopnosti vytvárať pracovné príležitosti s vyššou pridanou hodnotou. Dlhodobo nižšia mzdová úroveň, odchod pracovnej sily za zamestnaním mimo regiónu a nízka investičná aktivita vytvárajú tlak na miestne hospodárstvo a znižujú atraktivitu územia pre obyvateľov aj investorov.

Významným impulzom je aj nepriaznivý demografický vývoj charakterizovaný poklesom počtu obyvateľov, prirodzeným úbytkom populácie, starnutím obyvateľstva a odchodom mladých ľudí za vzdelaním a pracovnými príležitosťami mimo okresu. Tieto trendy predstavujú riziko pre budúci rozvoj územia, udržateľnosť trhu práce, ako aj poskytovanie verejných služieb.

Dôležitým dôvodom na prípravu plánu je potreba znižovania územných disparít a zlepšovania dostupnosti verejnej infraštruktúry a služieb. V okrese pretrvávajú výrazné rozdiely medzi rozvojovými centrami a menšími vidieckymi obcami, najmä v oblasti technickej vybavenosti, environmentálnej infraštruktúry, občianskej vybavenosti a dostupnosti niektorých verejných služieb. Tieto rozdiely sa najvýraznejšie prejavujú v periférnych obciach, kde sa súčasne kumulujú demografické, sociálne a ekonomické problémy.

Dôležitým impulzom pre definovanie rozvojových priorít je potreba reagovať na konkrétne požiadavky územia, predovšetkým v oblasti rozvoja obecnej infraštruktúry, podpory menších projektov s rýchlym a viditeľným dopadom na kvalitu života obyvateľov, ako aj posilňovania bezpečnosti a odolnosti územia. **Tieto potreby boli potvrdené aj v rámci participatívneho procesu, počas ktorého miestni aktéri zdôraznili význam opatrení zameraných na znižovanie infraštruktúrnych rozdielov medzi obcami, zlepšovania dostupnosti a kvality verejných služieb, podporu komunitného, spoločenského a kultúrneho života, zvyšovanie bezpečnosti a odolnosti sídiel, ako aj rozvoj cestovného ruchu, rekreačných aktivít a efektívnejšie**

využívanie prírodného potenciálu územia. Zároveň boli identifikované limity súvisiace s projektovou pripravenosťou územia, ktoré predstavujú významný faktor ovplyvňujúci schopnosť efektívne realizovať rozvojové zámery.

Impulzom na spracovanie Plánu rozvoja prioritného okresu Komárno je zároveň potreba koordinovaného a integrovaného prístupu k rozvoju územia. Riešenie identifikovaných problémov si vyžaduje prepojenie hospodárskych, sociálnych, vzdelávacích, environmentálnych a infraštruktúrnych opatrení, ktoré budú smerovať k dlhodobému zvyšovaniu kvality života obyvateľov a k posilneniu konkurencieschopnosti regiónu. **Participatívny proces zároveň potvrdil záujem a ochotu územných aktérov rozvíjať vzájomnú spoluprácu a budovať partnerstvá, ktoré sú nevyhnutné pre úspešnú implementáciu rozvojových zámerov a efektívne čerpanie dostupných zdrojov.**

Plán rozvoja prioritného okresu Komárno preto predstavuje strategický nástroj na mobilizáciu vnútorného potenciálu územia, koordináciu verejných a súkromných investícií a efektívne využívanie dostupných finančných zdrojov. Jeho cieľom je vytvoriť podmienky pre udržateľný hospodársky rast, stabilizáciu obyvateľstva, rozvoj infraštruktúry, zvyšovanie zamestnanosti a posilnenie sociálnej súdržnosti v celom území okresu Komárno.

3. Návrh aktivít a úloh na zabezpečenie realizácie a plnenia plánu rozvoja

3.1. Súlad so strategickými dokumentmi

Plán rozvoja je v súlade s prioritami Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja do roku 2030, Integrovanou územnou stratégiou a ďalšími relevantnými národnými a regionálnymi stratégiami. Zabezpečuje súlad s aktivitami financovanými z Programu Slovensko 2021 – 2027 a akéhokoľvek nadväzujúceho mechanizmu financovania projektov z prostriedkov Európskej únie a jej príslušných fondov.

3.2. Zdôvodnenie výberu aktivít plánu rozvoja

Výber hlavných aktivít a ich opatrení a úloh je určený pre prioritné okresy tak, aby finančná podpora smerovala na projekty s merateľným prínosom a jasnou väzbou na URR, resp. na čiastkové a špecifické ukazovatele, ktoré ho vytvárajú, a to za účelom jeho znižovania a dorovnávanía rozdielov medzi jednotlivými okresmi SR.

Zámerom výberu a usporiadania aktivít je vytvoriť rámec pre rýchlu a jednoduchú identifikáciu pre zaradenie žiadostí a zároveň prostredníctvom odporúčanej prioritizácie aktivít zacieliť a motivovať potenciálnych žiadateľov na podávanie žiadostí a projektov, ktoré adresujú najakútnejšie problémové ukazovatele prioritného okresu.

Aktivity sú navrhnuté tak, aby mali merateľný dopad na špecifické ukazovatele a zároveň vytvárali synergie pre celkový rozvoj územia. Hodnotenie predkladaných žiadostí a projektov bude zamerané predovšetkým na ich jasné a zrozumiteľné zaradenie a naviazanie na špecifickú aktivitu a jej merateľné ukazovatele tak, aby projekty prispievali k zlepšovaniu čiastkových a špecifických ukazovateľov.

3.3. Aktivity plánu rozvoja

Rámec aktivít je postavený na nasledovných štyroch hlavných aktivitách:

- (i) **Práca a príjmy v regióne** (*sociálno-ekonomické ukazovatele*)
- (ii) **Zážitkový región: cestovný ruch, identita a aktívna rekreácia** (*zamestnanosť a príjmy cez projekty cestovného ruchu a aktívnej rekreácie*)
- (iii) **Infraštruktúra, služby a bezpečné obce** (*prístup k infraštruktúre a službám*)
- (iv) **Sociálne služby, zdravie a demografia** (*demografický stav a kvalita života*)

Jednotlivé opatrenia a úlohy sú bližšie špecifikované v *Prílohe č. 1*.

Prioritné aktivity Plánu rozvoja:

Na základe analýzy ukazovateľov regionálneho rozvoja, identifikovaných rozvojových potrieb okresu Komárno a diskusií s aktérmi v území boli ako prioritné vybrané najmä opatrenia zamerané na znižovanie infraštruktúrnych rozdielov medzi obcami, zlepšovanie dostupnosti a kvality verejných služieb, podporu komunitného a kultúrneho života, zvyšovanie bezpečnosti a odolnosti sídiel, ako aj na rozvoj cestovného ruchu, rekreačných aktivít a využitie prírodného potenciálu územia. Výber priorít zároveň reflektuje potrebu vytvárať atraktívnejšie podmienky pre život obyvateľov, posilňovať miestny ekonomický rozvoj a podporovať realizáciu menších investícií s bezprostredným prínosom pre obce a ich obyvateľov.

Hlavná aktivita 2 – Zážitkový región: cestovný ruch, identita a aktívna rekreácia (priorita opatrení 2.1, 2.4 a 2.5)

• **2.1 Tematické produkty cestovného ruchu**

Opatrenie je zamerané na rozvoj tematických produktov cestovného ruchu postavených na prírodnom, kultúrnom, historickom alebo vidieckom potenciáli územia. Zahŕňa vodu, prírodu a turistiku, históriu a kultúru, ako aj vidiek a agroturistiku. Opatrenie je tematicky rozdelené na podaktivity:

- (a) VODA
- (b) PRÍRODA, HORY, TURISTIKA
- (c) HISTÓRIA A KULTÚRA
- (d) VIDIEK, AGRO, GASTRO

Opatrenie podporuje využitie prírodného, kultúrneho, historického a vidieckeho potenciálu okresu Komárno na tvorbu atraktívnych produktov cestovného ruchu. Nadväzuje na identifikovaný potenciál územia v oblasti rekreácie, kultúrneho dedičstva, vodných plôch a vidieckeho prostredia, pričom vytvára predpoklady na zvýšenie návštevnosti regiónu, rozvoj miestnej ekonomiky a tvorbu doplnkových príjmov a pracovných príležitostí.

• **2.4 Aktívny rekreačný šport**

Opatrenie rozvíja voľnočasové a športovo-rekreačné prvky, ktoré zvyšujú atraktivitu územia pre obyvateľov aj návštevníkov. Zahŕňa športové rybárstvo, menšie športovo-rekreačné zariadenia, tréningové prvky a voľnočasovú športovú infraštruktúru.

Opatrenie podporuje rozvoj voľnočasových a rekreačných aktivít, ktoré prispievajú k atraktivite územia pre obyvateľov i návštevníkov a zároveň vytvárajú predpoklady pre rozvoj miestnej ekonomiky a cestovného ruchu.

- **2.5 Multifunkčné vodné plochy**

Opatrenie prepája vodné prvky v území s rekreačnou, krajinnou-environmentálnou a bezpečnostnou funkciou. Zahŕňa rybníky a vodné plochy slúžiacie na športový rybolov, zadržiavanie vody v krajine a využitie pri požiarnej ochrane.

Opatrenie využíva prírodný potenciál územia a prepája environmentálnu, rekreačnú a bezpečnostnú funkciu krajiny. Podporuje budovanie, obnovu a rozvoj rybníkov a vodných plôch slúžiacich na športový rybolov, rekreáciu, zadržiavanie vody v krajine a vytváranie zásob vody pre potreby požiarnej ochrany. Súčasťou opatrenia je aj budovanie a obnova súvisiacich vodných zdrojov, najmä studní, artézskych studní a ďalších zariadení zabezpečujúcich dostupnosť vody pre ekologické, rekreačné a bezpečnostné účely. Opatrenie zároveň prispieva k rozširovaniu ponuky cestovného ruchu, zvyšovaniu atraktivity územia a posilňovaniu odolnosti voči klimatickým zmenám, suchu a mimoriadnym udalostiam.

Hlavná aktivita 3 – Infraštruktúra, služby a bezpečné obce
(priorita opatrení 3.1 až 3.5)

- **3.1 Projektová príprava verejných investícií**

Opatrenie je zamerané na projektovú prípravu verejných investícií, najmä projektové dokumentácie, technické štúdie, povoľovacie procesy a inžiniersku prípravu. Typicky ide o vodovody, kanalizácie, ČOV, brownfieldy, verejné budovy alebo inú verejnú infraštruktúru.

Podpora projektovej prípravy je nevyhnutným predpokladom úspešnej realizácie investícií do technickej, environmentálnej a občianskej infraštruktúry, pričom okres identifikoval potrebu systematického znižovania infraštruktúrnych deficitov najmä v menších a periférnych obciach.

- **3.2 Realizácia verejnej infraštruktúry a základných služieb**

Opatrenie je zamerané na realizáciu technickej a environmentálnej infraštruktúry a na budovanie alebo obnovu základných verejných služieb v území, najmä v oblasti vodovodov, kanalizácií, internetu, materských škôl a ďalších verejných služieb.

Opatrenie priamo reaguje na zistené nedostatky v oblasti technickej a environmentálnej infraštruktúry, predovšetkým potrebu dobudovania a modernizácie verejných služieb a základnej infraštruktúry, ktoré patria medzi kľúčové rozvojové potreby okresu. Súčasťou podpory je aj obnova a rekonštrukcia miestnych komunikácií a chodníkov, odstraňovanie bariér v pešej doprave, ako aj modernizácia a doplnenie technického vybavenia budov a objektov vo vlastníctve obcí, ktoré zabezpečujú výkon samosprávnych, komunitných, sociálnych, kultúrnych alebo verejnoprospešných služieb. Opatrenie prispieva k zvyšovaniu kvality života obyvateľov, zlepšovaniu dostupnosti služieb a znižovaniu rozdielov medzi rozvojovými centrami a menšími obcami okresu.

- **3.3 Malé projekty pre obce do 500 obyvateľov**

Opatrenie vytvára samostatný režim pre drobné, rýchlo realizovateľné a lokálne významné projekty zamerané na verejný priestor, bezpečnosť, drobnú infraštruktúru, prostredie a kvalitu života.

Cieľom je podporiť najmenšie obce, v ktorých sa koncentrujú viaceré demografické, sociálne a infraštruktúrne problémy, a umožniť realizáciu rýchlych opatrení zvyšujúcich kvalitu života obyvateľov. Opatrenie je určené najmä na drobné investície a vybavenie verejných, kultúrnych, komunitných a voľnočasových priestorov, skvalitňovanie zázemia pre spoločenské a komunitné podujatia, úpravu verejných priestranstiev, budovanie menších oddychových, rekreačných a detských zón, vytváranie miest pre prezentáciu miestnych produktov a podporu komunitného života v obciach.

- **3.4 Spolu financovanie projektov rozvoja územia z externých zdrojov**

Opatrenie umožňuje využitie regionálneho príspevku na spolu financovanie alebo doplnenie financovania projektov podporených z iných verejných zdrojov, najmä eurofondov.

Cieľom je podporiť najmenšie obce, v ktorých sa koncentrujú viaceré demografické, sociálne a infraštruktúrne problémy, a umožniť realizáciu rýchlych opatrení zvyšujúcich kvalitu života obyvateľov. Opatrenie je určené najmä na projekty, ak regionálny príspevok neslúži ako jediný zdroj financovania, ale ako doplnkový zdroj k inému schválenému projektu alebo investícii.

- **3.5 Integrované bezpečnostné a záchranné systémy obcí**

Opatrenie združuje bezpečnostné a záchranné technológie obcí do jedného funkčného systému. Zahŕňa stacionárny dohľad nad verejným priestorom, osobné záznamové systémy zásahových zložiek, mobilný dohľad a krízové monitorovanie, ako aj systémy okamžitej záchrany života.

Opatrenie reaguje na potrebu zvyšovania bezpečnosti obyvateľov a pripravenosti obcí na mimoriadne udalosti prostredníctvom rozvoja moderných monitorovacích, preventívnych a záchranných systémov. Podpora bezpečnostnej infraštruktúry prispieva k zvyšovaniu kvality života, atraktivity sídiel a posilňovaniu odolnosti územia, najmä v menších obciach s obmedzenými kapacitami na zabezpečenie verejnej bezpečnosti.

Výber uvedených opatrení reflektuje potrebu znižovať rozdiely v dostupnosti infraštruktúry a služieb, posilňovať kvalitu života v obciach, vytvárať podmienky pre stabilizáciu obyvateľstva a zároveň využívať potenciál okresu Komárno v oblasti cestovného ruchu, rekreácie a rozvoja miestnej ekonomiky.

4. Merateľné ukazovatele plánu rozvoja

Pre sledovanie dosahovania cieľov sú zadefinované kľúčové merateľné ukazovatele, ktoré vychádzajú priamo zo špecifických ukazovateľov definovaných vo vyhláske.

Označenie	Názov merateľného ukazovateľa	Východisková hodnota ⁴	Cieľová hodnota (2026) ⁵	Cieľová hodnota (2027)	Cieľová hodnota (2028)
SE01	Podiel počtu osôb, ktoré sú členmi domácnosti, ktorej sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi z počtu obyvateľov v %	1,58	1,57	1,57	1,56
SE02	Podiel uchádzačov o zamestnanie v produktívnom veku na obyvateľstve v produktívnom veku v %	3,94	3,84	3,80	3,74
SE03	Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca v EUR	1316	1350	1400	1450
DS01	Hrubá miera celkového prírastku obyvateľstva (na 1000 obyv.) v %	-4,24	-4,10	-4,00	-3,90
DS02	Index ekonomického zaťaženia osôb v %	49,84	49,70	49,50	49,30
DS03	Index starnutia v %	154,63	154,40	154,20	153,80
VI01	Podiel obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov v %	90,30	91,30	93,00	94,50
VI02	Podiel obyvateľov napojených na verejnú kanalizačnú sieť s ČOV v %	41,90	42,90	44,50	46,50
VI03	Podiel adries s dostupnosťou internetu s rýchlosťou minimálne 100 Mbps v %	97,73	98,00	98,10	98,20
VI04	Podiel detí vo veku 2 - 5 rokov navštevujúcich MŠ v %	63,38	65,00	68,00	70,00

⁴ Podľa zoznamu vybraných okresov zverejneného 1.11.2025.

⁵ Pribežná hodnota, ktorú plánuje okres dosiahnuť v danom roku realizáciou aktivít. Pri monitorovaní budú použité hodnoty ukazovateľa z obdobia n-2.

5. Očakávané výsledky, monitorovanie a hodnotenie dosiahnutého pokroku

5.1. Časový harmonogram realizácie plánu rozvoja

Za realizáciu jednotlivých projektov v rámci hlavných aktivít a ich opatrení a úloh sú zodpovední samotní prijímatelia regionálneho príspevku, s ktorými na základe vyhodnotenia jednotlivých výziev na predkladanie žiadostí o poskytnutie regionálneho príspevku uzatvorí MIRRI SR zmluvu o poskytnutí regionálneho príspevku. Harmonogram realizácie plánu rozvoja je navrhnutý na roky 2026 – 2028.

5.2. Možnosti financovania plánu rozvoja

Hlavné aktivity plánu rozvoja sú financované z prostriedkov štátneho rozpočtu SR a alokované na základe rozhodnutia MIRRI SR pre príslušný kalendárny rok, ktoré MIRRI SR zverejní na svojej webovej stránke. Alokačný mechanizmus zohľadňuje potreby jednotlivých prioritných okresov, pričom MIRRI SR je oprávnené rozhodnúť o zmene alokácie alebo jej presune alebo jej časti na iný prioritný okres najmä v prípadoch, ak nedôjde k vyčerpaniu alokovaných prostriedkov alebo pripravenosť predložených žiadostí a projektov nedosiahne požadovanú odbornú úroveň vypracovania.

5.3. Gestori a spôsob monitorovania

Plnenie plánu rozvoja vyhodnocuje a kontroluje MIRRI SR v spolupráci s Okresným úradom Komárno a riadiacim výborom prioritného okresu⁶.

Postup pre monitorovanie a hodnotenie plánu rozvoja prioritného okresu je upravený interným predpisom MIRRI SR.

5.4. Časový harmonogram odovzdávania monitorovacích správ

Riadiaci výbor prioritného okresu v súlade s ustanovením § 5 ods. 1 písm. d) zákona o prioritných okresoch monitoruje a hodnotí plnenie výziev a plánu rozvoja prioritného okresu prostredníctvom hodnotiacej správy každoročne do 30. júna za predchádzajúci kalendárny rok.

6. Prílohy

Príloha č. 1 – Zoznam hlavných aktivít a opatrení plánu rozvoja

⁶ Podľa § 2 písm. e) zákona o prioritných okresoch sa riadiacim výborom prioritného okresu rozumie poradný orgán MIRRI SR zriadený v každom prioritnom okrese.

PRÍLOHA Č. 1 K PLÁNU ROZVOJA PRIORITNÉHO OKRESU

VYMEDZENIE HLAVNÝCH AKTIVÍT A OPATRENÍ

Táto príloha obsahuje všeobecné vecné vymedzenie hlavných aktivít a opatrení a typové zameranie projektov, ktoré môžu byť podporované v rámci regionálneho príspevku. Konkrétne oprávnené osoby žiadateľov, finančné limity, populačné alebo iné limity, oprávnené výdavky, osobitné podmienky, obmedzenia a ďalšie pravidlá podpory určí príslušná vyhlásená a schválená výzva.

Pri zaradení projektu je rozhodujúci jeho hlavný účel a dominantný výsledok, nie samotný názov projektu, stavby, zariadenia alebo výdavku. Uvedené príklady sú orientačné a nevytvárajú uzavretý zoznam projektov.

HLAVNÁ AKTIVITA 1 – PRÁCA A PRÍJMY V REGIÓNĚ

Podpora zamestnanosti, príjmov, miestneho podnikania, inovácií a pracovných zručností s rozvojovým účinkom v prioritnom okrese.

Názov opatrenia	Základné vymedzenie	Typové zameranie projektov
1.1 Sociálna a inkluzívna ekonomika	Pracovná integrácia znevýhodnených a zraniteľných osôb prostredníctvom sociálnych, komunálnych alebo komunitne orientovaných ekonomických činností s udržateľným pracovným a miestnym prínosom.	Patria sem sociálne a komunálne podniky, sociálne dielne, komunálne a údržbové služby, reuse a opravárenské činnosti, miestna výroba a služby, ak je ich jadrom vytváranie a udržanie pracovných miest pre určené znevýhodnené alebo zraniteľné skupiny.
1.2 Miestne MSP a tradičná výroba	Rozvoj miestnych mikro-, malých a stredných podnikov, výroby, remesiel, spracovania miestnych surovín, obchodu a služieb s cieľom zvýšiť hospodársky výkon a stabilitu miestnej ekonomiky.	Patria sem projekty vzniku, rozšírenia alebo modernizácie výroby a služieb, najmä potravinárstva, dreva, kovu, textilu, remesiel, stavebných a opravárenských činností, miestnych služieb, poľnohospodárstva, lesníctva, logistiky, odbytu a regionálnych produktov.
1.3 Inovácie, výskum, digitalizácia, kybernetická bezpečnosť a GDPR	Podpora inovácií, aplikovaného výskumu, technologickej modernizácie, automatizácie a digitalizácie, ako aj riešení zvyšujúcich kybernetickú odolnosť a ochranu osobných údajov.	Patria sem nové alebo podstatne zlepšené technológie, automatizované a dátovo riadené procesy, digitálne systémy a služby, vývoj a aplikovaný výskum, ako aj funkčné opatrenia kybernetickej bezpečnosti, ochrany dát a súladu s GDPR.
1.4 Prepojenie vzdelávania a trhu práce	Vzdelávanie orientované na zamestnateľnosť a konkrétne potreby trhu práce, najmä praktická a odborná príprava, rekvalifikácie, odborná prax a spolupráca vzdelávacích organizácií so zamestnávateľmi.	Patria sem duálne vzdelávanie, odborná prax, rekvalifikačné a kvalifikačné programy, pracoviská praktického vyučovania, odborné dielne a laboratória, kariérne poradenstvo a ďalšie programy smerujúce k získaniu pracovných zručností a uplatneniu.
1.5 Prevencia rizikových javov v športe, integrita a kariérna tranzícia športovcov	Podpora bezpečného a integritného športového prostredia a prípravy športovcov na profesionálnu aj pošportovú kariéru prostredníctvom vzdelávania, prevencie, poradenstva, mentoringu a vhodných digitálnych nástrojov.	Patria sem programy prevencie manipulácie súťaží, rizikového stávkovania, dopingu, násilia, diskriminácie, šikany a zneužívania, vzdelávanie športovcov a ich podporného prostredia, bezpečné oznamovacie postupy, vstupná príprava mladých športovcov, kariérne poradenstvo a rekvalifikácia.

HLAVNÁ AKTIVITA 2 – ZÁŽITKOVÝ REGIÓN: CESTOVNÝ RUCH, IDENTITA A AKTÍVNA REKREÁCIA

Rozvoj udržateľného cestovného ruchu, návštevníckych produktov, regionálnej identity, služieb pre návštevníkov a aktívnej rekreácie.

Názov opatrenia	Základné vymedzenie	Typové zameranie projektov
2.1 Tematické produkty cestovného ruchu	Rozvoj ucelených a dlhodobo využiteľných turistických produktov založených na (A) vode; (B) prírode, horách a turistike vrátane cykloturistiky; (C) histórii a kultúre; alebo (D) vidieku a agroturistike.	Patria sem turistické a cyklistické trasy, vodné a prírodné návštevnícke produkty, vyhliadky, náučné a tematické trasy, sprístupnenie pamiatok a sakrálnych stavieb, expozície, návštevnícke programy, vidiecke a agroturistické zážitky a digitálna interpretácia viazaná na konkrétnu lokalitu alebo trasu.
2.2 Destinačný manažment, marketing, regionálna identita a značka	Spoločné riadenie, koordinácia a prezentácia destinácie alebo uceleného územia, budovanie regionálnej identity a značky a prepájanie atrakcií, služieb a miestnych aktérov.	Patria sem projekty destinačného manažmentu, spoločnej regionálnej značky a komunikácie, destinačné weby a aplikácie, spoločné mapy a publikácie, marketingové kampane územia, koordinácia ponuky a podujatí, návštevnícke dáta a partnerstvá viacerých aktérov.
2.3 Podporné MSP pre cestovný ruch	Rozvoj podnikateľských služieb, ktoré návštevník priamo využíva počas pobytu a ktoré dopĺňajú alebo zvyšujú kvalitu turistickej ponuky územia.	Patria sem najmä ubytovanie, gastronómia, požičovne a servis rekreačného vybavenia, sprievodcovské a zážitkové služby, turistická doprava, predaj regionálnych výrobkov a ďalšie služby s preukázateľnou väzbou na cestovný ruch.
2.4 Aktívny rekreačný šport	Podpora pravidelného amatérskoho športovania, tréningu a aktívnej rekreácie prostredníctvom športovo-rekreačných priestorov, zariadení, vybavenia a programov s dlhodobou využiteľnosťou.	Patria sem workoutové a outdoorové zóny, pumptracky, skateparky, športové okruhy, multifunkčné ihriská, kurty, telocvične a pohybové sály, lezecké a tréningové prvky, športové zázemie a spoločné vybavenie a pravidelné amatérske alebo komunitné športové programy.
2.5 Multifunkčné vodné plochy	Vznik, obnova a funkčné dobudovanie vodných plôch, ktoré plnia retenčnú alebo inú vodohospodársku funkciu a zároveň prinášajú ďalší rekreačný, rybársky, protipožiarne alebo ekologický úžitok.	Patria sem rybníky a retenčné nádrže, obnova vodných plôch, regulačné a technické prvky, protipožiarne odberné miesta, športový rybolov, bezpečné vstupy, lovné miesta, móla, primerané hygienické a návštevnícke zázemie a prvky podporujúce biodiverzitu.

HLAVNÁ AKTIVITA 3 – INFRAŠTRUKTÚRA, SLUŽBY A BEZPEČNÉ OBCE

Podpora projektovej pripravenosti a realizácie verejných investícií, menších lokálnych zásahov, spolufinancovania a bezpečnostných a záchranných riešení.

Názov opatrenia	Základné vymedzenie	Typové zameranie projektov
3.1 Projektová príprava verejných investícií	Príprava konkrétnych verejných investícií do štádia umožňujúceho ich povolenie, financovanie a následnú realizáciu.	Patria sem projektové a technické dokumentácie, architektonické a inžinierske návrhy, štúdie uskutočniteľnosti, rozpočty a výkazy výmer, odborné prieskumy a posudky, povoľovacie podklady, inžinierska činnosť a ďalšia príprava priamo viazaná na konkrétnu plánovanú verejnú investíciu.
3.2 Realizácia verejnej infraštruktúry a základných služieb	Realizácia, obnova a rozvoj verejnej infraštruktúry, verejných budov, technických sietí, verejných priestranstiev a základnej občianskej vybavenosti.	Patria sem projekty výstavby, rekonštrukcie alebo funkčnej obnovy miestnej technickej a dopravnej infraštruktúry, verejných budov a priestorov, vodného hospodárstva, energetických a technických systémov, verejnej konektivity a ďalších investícií slúžiacich obyvateľom alebo verejnosti.
3.3 Malé projekty pre obce do 500 obyvateľov (pre CORE okresy) a do 2000 obyvateľov (pre STATUS okresy)	Menšie, samostatne funkčné a rýchlo realizovateľné lokálne projekty s bezprostredným prínosom pre verejný priestor, bezpečnosť, životné prostredie alebo miestne služby.	Patria sem drobné úpravy verejných priestranstiev a prístupov, mobiliár, zastávky, menšie bezpečnostné a záchranné prvky, zeleň a vodozádržné opatrenia, komunitné a návštevnícke prvky, informačné a komunikačné vybavenie a ďalšie lokálne zásahy vytvárajúce nový alebo zlepšený verejný výstup.
3.4 Spolufinancovanie projektov rozvoja územia z externých zdrojov	Podpora vlastného spolufinancovania rozvojových projektov financovaných z iného externého verejného zdroja, ak regionálny príspevok dopĺňa konkrétny hlavný projekt.	Patria sem projekty, pri ktorých je zabezpečené externé financovanie a je určená povinnosť vlastného spolufinancovania alebo iná prípustná spolufinancovaná časť; môže ísť o verejnú infraštruktúru, životné prostredie, sociálne a komunitné služby, energetiku, digitalizáciu a ďalšie oblasti rozvoja územia.
3.5 Integrované bezpečnostné a záchranné systémy obcí	Funkčné bezpečnostné, monitorovacie, varovné a záchranné systémy zvyšujúce ochranu obyvateľov, verejného priestoru a schopnosť obce reagovať na mimoriadne udalosti.	Patria sem kamerové a monitorovacie systémy, osobné záznamové systémy oprávnených zásahových zložiek, mobilné monitorovanie a drony v zákonnom režime, systémy včasného varovania a krízovej komunikácie, AED a ďalšie systémy okamžitej záchrany života vrátane potrebného softvéru, inštalácie, školení a servisu.

HLAVNÁ AKTIVITA 4 – SOCIÁLNE SLUŽBY, ZDRAVIE A DEMOGRAFIA

Podpora dostupných a udržateľných sociálnych, komunitných a zdravotných služieb reagujúcich na demografické, zdravotné a sociálne potreby obyvateľov.

Názov opatrenia	Základné vymedzenie	Typové zameranie projektov
4.1 Rozvoj sociálnych služieb a komunitnej podpory	Vznik, rozšírenie a skvalitnenie sociálnych služieb a pravidelnej komunitnej podpory pre seniorov, osoby so zdravotným znevýhodnením, rodiny, osoby v krízovej situácii a ďalšie zraniteľné skupiny.	Patria sem terénne a domáce, ambulantné, denné a pobytové sociálne služby, krízová a nízkoprahová pomoc, podpora samostatného života, komunitné centrá a programy, sociálne poradenstvo a ďalšie odborné činnosti; priestory, vybavenie a mobilita sú súčasťou opatrenia, ak priamo vytvárajú alebo rozširujú konkrétnu službu.
4.2 Dostupná zdravotná starostlivosť a prevencia	Zlepšenie územnej, časovej, fyzickej a sociálnej dostupnosti zdravotnej starostlivosti a zdravotne zameranej prevencie pre konkrétne skupiny obyvateľov.	Patria sem vznik alebo rozšírenie ambulantnej starostlivosti, mobilné a výjazdové zdravotné služby, preventívne vyšetrenia a skrining, telemedicína a telekonzultácie, monitoring chronických pacientov, rehabilitačná a ďalšia odborná zdravotná starostlivosť, programy duševného zdravia a pravidelné preventívne programy.